

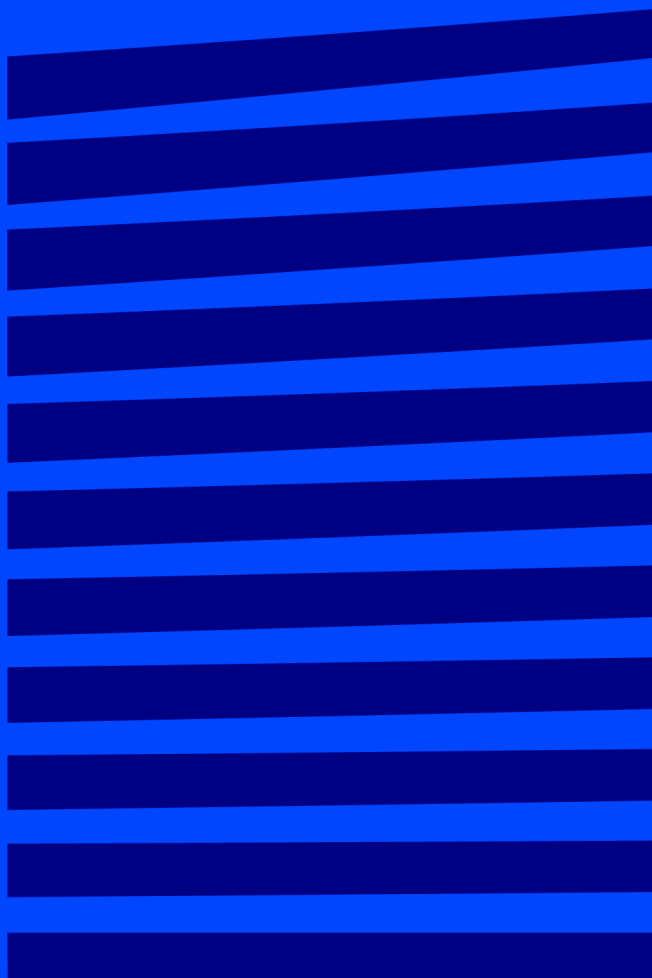

EUROOPA VALIK

**POLIITILISED SUUNISED
JÄRGMISELE EUROOPA KOMISJONI
KOOSSEISULE
2024–2029**

Ursula von der Leyen

kandidaat Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale

Strasbourg
18. juuli 2024

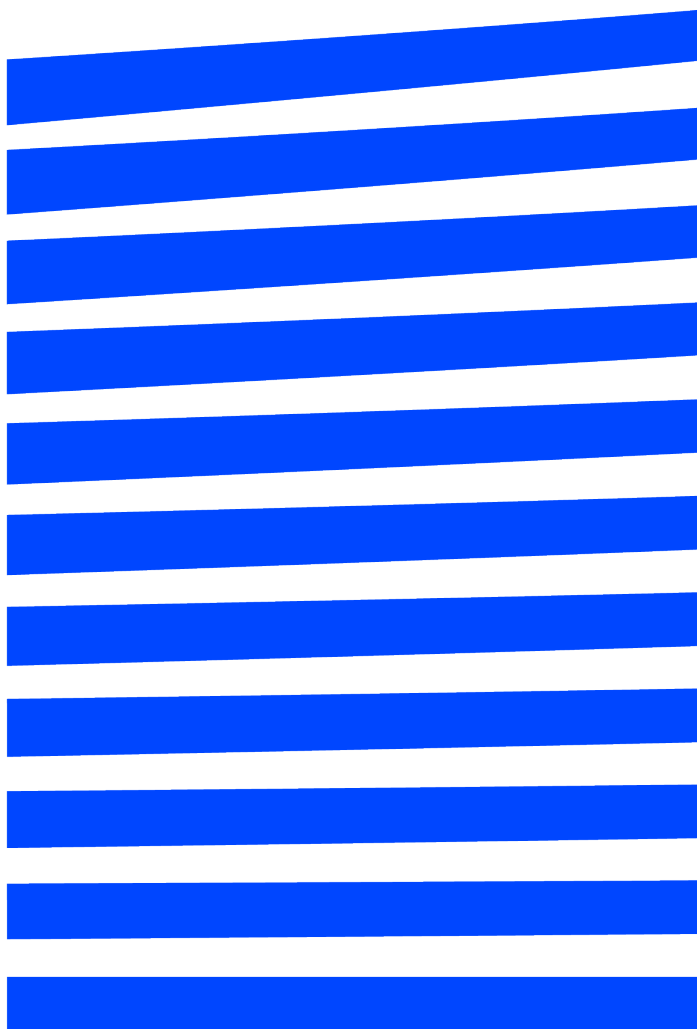

EUROOPA VALIK

**POLIITILISED SUUNISED
JÄRGMISELE EUROOPA KOMISJONI KOOSSEISULE
2024–2029**

Ursula von der Leyen

kandidaat Euroopa Komisjoni presidendi ametikohale

Strasbourg
18. juuli 2024

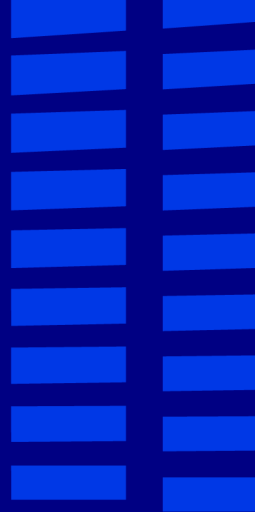
EUROOPA VALIK

Külastades tänavuste Euroopa Parlamendi valimiste eel oma kampaania käigus eri liikmesriike, mõistsin taas, mis teeb meie liidu nii eriliseks. Need on meie ligi 500 miljonit elanikku – oma eripälgelise kultuuri, keeruka ajaloo ja erinevate vaatenurkadega –, kes valivad üheskoos 27 liikmesriiki esindava parlamendi liikmed. Andes oma hääle, aitavad nad ühtlasi kujundada ühist Euroopa identiteeti, mida seob meie rikas ja mitmekülgne kultuuriline taust. Selles väljendubki ELi suurim tugevus. **See teebki EList midagi enam kui lihtsalt struktuuri või projekti. Euroopa Liit on meie kodu – kontseptsioonilt ainulaadne ühendus, mis on ühinenud oma mitmekesisuses.**

Kõik – nii need, kes on võtnud osa kõigist Euroopa Parlamendi valimistest, kui ka tänavu osalenud rekordarv esmavalijaid – väljendasid lootust ja soovi, et meie tulevik saab olema tervislikum ja jõukam. Samas andsid valijad mõista, et elame muret tekitaval ja ebakindlal ajal. Stabiilsuse ja turvatunde puudumine, millega kokku puutume, tekitab eurooplastes sügavaid kahtlusi ja muret. Tulenegu see elukallidusest, eluasemeprobleemidest, ettevõtlustingimustest või näiteks rände haldamisest. Või sisejulgeolekust või Ukrainas ja Lähis-Idas toimuvast sõjast. Samuti muretsetakse selle pärast, et EL ei toimi pahatihti piisavalt kiiresti või jääb kodanikele liiga kaugeks või koormab neid liigsete nõuetega.

Kõik kodanike ootused ja mured on reaalsed ja põhjendatud ning meil tuleb neile vastata. Seepärast **on minu arvates peamine, et Euroopas jääksid püsima demokraatlikud tsentristlikud jõud.** Et need tsentristlikud jõud saaksid püsima jääda, tuleb meil leida toimivad lahendused inimeste igapäevaelu mõjutavatele muredele ja probleemidele. Vastasel korral süvendame pahameelt ja polariseeritust, luues soodsa pinnase neile, kes propageerivad üleliia lihtsustatud lähenemisviise, kuid sisimas tahavad destabiliseerida meie ühiskonda.

See kõik selgitab, miks elame praegu sügavate muutuste ajajärgul – nii meie ühiskonna ja julgeoleku kui ka planeedi ja majanduse seisukohast. Nende muutuste

kiirus võib mõjuda osale inimestest destabiliseerivalt ning panna neid taga igatsema minevikku ja muretseda tuleviku pärast.

Koos valimiste tagajärgedega ja üha konfliktsemas maailmas toimuvate sündmustega toob see Euroopa jaoks kaasa rahutu ja võimalik, et isegi vapustusterohke perioodi. Meid ähvardavad ohud on tõelised ja meil lasuv vastutus on suur.

Euroopa ees seisab nüüd selge valik.

Valik, kas üritada igaüks eraldi meid ümbritsevale ebakindlale maailmale vastu astuda või ühendada oma ühiskond ja koonduda meie väärtuste ümber.

Valik, kas sõltuda kolmandatest riikidest ja lasta omavahelistel erimeelsustel meid nõrgestada või tegutseda ambitsioonikalt ja sõltumatult ning teha koostööd oma partneritega kõikjal maailmas.

Valik, kas ignoreerida uut reaalsust ja kiireid muutusi või vaadata maailma ja meid ümbritsevaid ohtusid selge pilguga ja realistlikult.

Valik, kas lasta äärmuslastel ja agressoriga rahusobitajatel peale jääda või tagada demokraatlike jõudude kindel püsijäämine.

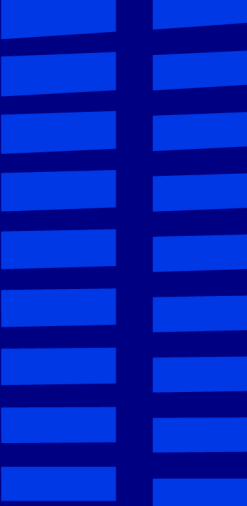
Minu seisukoht on, et meie ajastu kõige tõsisemaid probleeme – alates julgeolekust kuni kliimamuutuse ja konkurentsivõimeni – saab lahendada ainult üheskoos. **Meid ähvardavad ohud on liiga suured, et nendega üksi hakkama saada. Nagu on liiga suured ka meile avanevad võimalused, et neist üksi kinni haarata.**

Seda arvesse võttes leian, et Euroopa peab valima enda jaoks parima tee: liidu.

See põhineb minu sügaval isiklikul veendumusel, et ainult liidu kujul on Euroopal võimalik tulla praeguses ebastabiilses maailmas toime meie põlvkonna ees seisvate väljakutsetega – jätkata Ukraina toetamist nii kaua, kui vaja, kaitsta meie planeeti, tagada sotsiaalne õiglus, hoida demokraatiat, edendada elatusallikaid, tööstust ja põllumajandust ning juhtida tehnoloogilisi läbimurdeid, mis kujundavad maailma kogu ülejäänud sajandil.

Viimasel viiel aastal on Euroopa näidanud, milleks ta on üheskoos võimeline. Kui ta reageerib kiiresti ja kasutab ära oma suurust ja mõjujõudu nagu siis, kui kindlustasime korraga kõigile liikmesriikidele vaktsiinid. Kui ta tegutseb julgelt ja ambitsioonikalt nagu siis, kui leppisime kokku rohe- ja digipöördes ning meie taastekavas „NextGenerationEU“. Kui ta on ühtne nagu siis, kui asusime praegusel süngel ja ülraskel ajal Ukraina ning vabaduse ja demokraatia kaitsele.

Nüüd on Euroopal taas aeg oma jõud ühendada.

Meid ühendab vastutus mitte ainult kõigi Euroopa valijate ees, vaid ka nende ees, kelle käes lehvib ELi lipp Kiievis, Chişinăus, Tbilisis ja kõikjal Lääne-Balkanil ning kes nõuavad nii meie liidu kui ka ülejäänud Euroopa tänavatel Euroopa Liiduga seotud tulevikku. Peame selleks tulevikuks valmistuma, toetades kõiki kandidaatriike nende tulemuspõhisel teekonnal meie liidu poole ja tehes liidus keskseid reforme, et olla selleks tulevikuks valmis.

Liitu, mille valime, ei saa taandada mustvalgele vastandusele „rohkem või vähem Euroopa Liitu“. Praegu **vajame liitu, mis on ühtaegu kiirem ja lihtsam, sihipärasem ja ühtsem ning toetavam nii kodanike kui ka ettevõtete suhtes.** Vajame liitu, mis sekkub juhul, kui see annab lisaväärtust ja kui kõik – ELi institutsioonid, liikmesriikide ja piirkondade valitsused, erasektor, sotsiaalpartnerid, kodanikud ja kodanikuühiskond – koonduvad selge ühise eesmärgi taha.

Oleme viimase viie aastaga saavutanud palju, alates Euroopa roheleppest kuni „NextGenerationEU“, rände- ja varjupaigaleppe ning Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseni. **Kõigi oma eesmärkide täitmisel, sealhulgas Euroopa roheleppe puhul, peame püsima ja püsimegi graafikus.**

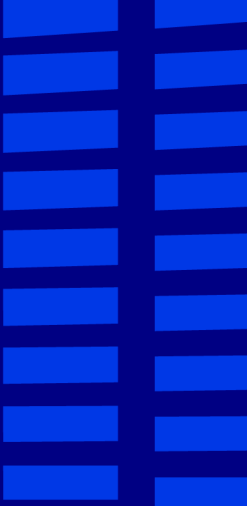
Nüüd tuleb meil panna rõhku sõlmitud lepete elluviimisele, teha seejuures tihedalt koostööd kõigi sidusrühmadega ja keskenduda oma peamistele kitsaskohtadele. Seepärast tahan seada 2030. aastaks ja sellele järgnevas ajaks teatavates prioriteetsetes valdkondades konkreetset ühised eesmärgid, millel on selged vaheetapid ja väljundid. Need valdkonnad on:

Kaitse ja julgeolek. Kestlik heaolu ja konkurentsivõime. Demokraatia ja sotsiaalne õiglus. Juh troll maailmas ja tulemuste saavutamine Euroopas.

Poliitilised suunised on meie kava Euroopa tugevuse ja ühtsuse tagamiseks. Siin esitatud prioriteetides olen lähtunud nii oma konsultatsioonidest ja Euroopa Parlamendi demokraatlike jõududega arutatud ühistest ideedest kui ka Euroopa Ülemkogu strateegilisest tegevuskavast 2024–2029. Need prioriteedid ei kujuta endast lõplikku tööprogrammi, vaid ainult suunavad üheskoos tehtavat tööd.

Järgmised viis aastat määravad Euroopa koha maailmas järgmiseks viieks aastakümneks. Need otsustavad, kas kujundame oma tulevikku ise või kujundavad seda välised asjaolud ja jõud.

Leian, et probleemiderohkes ja ebakindlas maailmas tuleb Euroopal kokku hoida ning julgeda mõelda ja tegutseda suurelt. Ainult nii saame teha au oma minevikupärandile, tulla toime tänase päevaga ja kindlustada tugevama liidu tulevikuks.

See on põhimõte, millest olen juhindunud nende suuniste koostamisel ja millele soovin rajada oma koostöö Euroopa Parlamendi ja liikmesriikidega järgmisel viiel aastal.

Euroopa kestliku heaolu ja konkurentsivõime uus kava

Euroopat on alati iseloomustanud tööstus, ettevõtlus ja innovatsioon, millega käivad kaasas tööstus- ja tehnoloogiarevolutsioonid, ülemaailmne konkurents ja muutuv ühiskond.

See on meie tugevus, mis tuleneb suuresti ainulaadsest sotsiaalsest turumajandusest ja annab Euroopale konkurentide ees mitmesuguseid eeliseid.

Kuid Euroopa konkurentsivõimet pidurdavad ikka veel arvukad struktuursed tõkked. Meie ettevõtted tegutsevad ebakindlas maailmas, kus ebaaus konkurents kasvab, energiahinnad tõusevad, oskusi ja tööjõudu napib ning vajalikule kapitalile on keeruline juurde pääseda.

Oleme vahetult kokku puutunud ohtudega, mida põhjustavad sõltuvus ja haprad tarneaahelad, alates meditsiinitoodetest pandeemia ajal ning lõpetades Putini energiašantaazi ja Hiina monopoliga toorainete üle, mis on akude ja kiipide jaoks hädavajalikud.

Maailmas on käimas võidujooks, kus otsustatakse, kes jõuab esimesena kliimaneutraalsuseni ja töötab esimesena välja tehnoloogia, mis hakkab järgmistel aastakümnetel maailmamajandust kujundama.

Selles võidujooksus ei või Euroopa maha jääda ega kaotada oma konkurentsieelist, samuti ei saa ta endale lubada ühtegi strateegilist nõrkust.

Meil on, mille pinnalt edasi minna – alates taasterahastu „NextGenerationEU“ raames tehtud tohututest investeeringutest puhtasse ja digitehnoloogiasse ning lõpetades Versailles's juhtide vahel sõlmitud kokkuleppega suurendada Euroopa suveräänsust.

Meil on palju konkurentsieeliseid: maailmatasemel teadlased ja ülikoolid, edukad väikeettevõtted ning stabiilne keskkond, mis põhineb õigusriigi põhimõttel ja võrdsetel tingimustel.

Kuid arvestades nii probleemide kui ka võimaluste ulatust, peame üheskoos palju kiiremini ja kaugemale liikuma, et tagada konkurentsivõime, heaolu ja õiglus. Selles töös tugineme ka Mario Draghi koostatavale aruandele konkurentsivõime kohta.

Meil on vaja uut Euroopa heaolukava, et:

- *lihtsustada ettevõtlust ja süvendada ühtset turgu*
- *sõlmida puhta tööstuse kokkulepe, mille eesmärk on vähendada süsinikuheidet ja energiahindu*
- *seada teadusuuringud ja innovatsioon majanduse keskmesse*
- *suurendada digitehnoloogia abil tootlikkust*
- *investeerida ulatuslikult kestlikku konkurentsivõimesse*
- *saada üle oskuste nappusest ja tööjõupuudusest*

Ettevõtluse lihtsustamine

Euroopa konkurentsivõime alus on ühtne turg. See võimaldab kaupadel, teenustel, rahal ja inimestel vabalt liikuda, avab turge

ning lihtsustab inimeste, ettevõtjate ja investorite elu.

Kuid ühtne turg võiks pakkuda palju rohkem võimalusi. Vajame **uut hoogu, et kujundada välja ühtne turg** sellistes sektorites nagu teenused, energeetika, kaitse, rahandus, elektrooniline side ja digivaldkond. See võimaldab meie ettevõtetel, eelkõige väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel (VKEd), kasvada ja turgu maksimaalselt ära kasutada.

Usun, et vajame **konkurentsipoliitikale uut lähenemisviisi**, mis vastaks paremini ühistele eesmärkidele, oleks toetavam ettevõtete suhtes, kes soovivad laieneda ülemaailmsetele turgudele, ja tagaks samal ajal kõigile võrdsed tingimused. Uut lähenemisviisi tuleks rakendada ka ühinemiste hindamisel, et võtta täielikult arvesse innovatsiooni ja kerksust.

Kavatseme tagada, et konkurentsipoliitika oleks kooskõlas arenevate ülemaailmsete turgudega ja võimaldaks vältida olukordi, kus turu kontsentratsiooni tõttu on hinnad tarbijate jaoks kõrgemad või kaupade või teenuste kvaliteet viletsam.

24 miljonit Euroopa VKEd loovad kvaliteetseid töökohti, mis on tihedalt seotud kohalike kogukondadega. Kuid nii nagu suurematel ettevõtetel, on ka nende teel liiga palju katsumusi.

Peame muutma ettevõtluse Euroopas lihtsamaks ja kiiremaks.

Kiirus, sidusus ja lihtsustamine saavad kõiges, mida me teeme, üheks peamiseks poliitiliseks prioriteediks.

Iga volinik saab ülesandeks keskenduda halduskoormuse vähendamisele ja rakendamise lihtsustamisele: vähem bürokraatiat ja aruandlust, rohkem usaldust, tõhusam jõustamine, kiiremad loamenetlused.

Volinikud hakkavad pidama sidusrühmadega **rakendamise üle korrapärast dialoogi**, et arutada, kuidas viia rakendamine kõige

paremini vastavusse tegeliku olukorraga kohapeal.

Nad hakkavad tegema koostööd rakendamise, lihtsustamise ja institutsioonidevaheliste suhete eest vastutava asepresidendiga, et korraldada **kogu ELi õigustiku stressitest**.

Selle põhjal teeme ettepanekuid, kuidas õigusakte **lihtsustada, konsolideerida ja kodifitseerida**, et kõrvaldada igasugused kattuvused ja vastuolud, säilitades samas nõudlikud standardid.

Samuti kavatseme käsitleda riiklike õigusnormide killustatust, mis muudab äritegevuse ELi eri riikides keerulisemaks. Aitame ka innovaatoritel hõlpsamini edu saavutada, vähendades ebaõnnestumisega seotud kulusid.

Kõige selle toetamiseks pakun välja kogu ELi hõlmava uue õigusliku staatuse, mis **aitab uuenduslikel ettevõtetel kasvada**. Sel eesmärgil hakatakse rakendama 28. režiimi, mis võimaldab äriühingutel kohaldada teatavates valdkondades lihtsamat ja ühtlustatud normistikku.

Samuti peame paremini toetama ettevõtteid, mille suurust ja rahastamisvõimet ei saa võrrelda suurettevõtetega. Sageli omandab need mõni välismaine ettevõtte, kes püüab neid kui potentsiaalset konkurentsiallikat kõrvaldada.

Võtame kasutusele **uue ettevõtjate kategooria** – „**väikesed keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad**“ – ja teeme kindlaks olukorrad, kus suurettevõtete suhtes kohaldatakse liiga koormavat, ebaproportsionaalset või konkurentsivõimelist arengut pärssivat normistikku.

Ka tulevaste õigusaktide kavandamisel ja lihtsustamisel tuleb silmas pidada väikeettevõtteid ja subsidiaarsuse põhimõtet. Sel otstarbel hakatakse tegema **VKEde ja konkurentsivõime kontrolli**, mis võimaldab vältida tarbetut halduskoormust, kuid säilitada samas ranged standardid.

Parem õigusloome peab olema ühine ülesanne, mille täitmises osalevad kõik asjaomased institutsioonid ja mis hõlmab kogu õigusloomeprotsessi alates ettepaneku ja muudatusettepanekute tegemisest kuni õigusakti vastuvõtmiseni.

Seda silmas pidades teen ettepaneku uuendada **institutsioonidevahelist kokkulepet, mis käsitleb õigusaktide lihtsustamist ja paremat õigusloomet**. See aitaks tagada, et iga institutsioon hindab oma muudatusettepanekute mõju ja kulusid ühel ja samal viisil.

Selleks et teha **täitmise tagamise ja rakendamise** üle ühist järelevalvet, koostavad kõik volinikud asjaomasele Euroopa Parlamendi komisjonile ja nõukogu koosseisule iga-aastase eduaruande.

Puhta tööstuse kokkulepe

Oleme teinud ajaloolisi edusamme kliimaeesmärkide seadmisel ja näidanud, et suudame edukalt vähendada heitkoguseid, kasvatades samal ajal oma majandust.

Me peame jätkama Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärkide saavutamise kursil ja seda me ka teeme.

Kliimakriis kiireneb hoogsalt. Samuti on kiireloomuline vajadus vähendada CO₂ heidet ja samal ajal industrialiseerida majandust.

Peame keskenduma **2030. aasta õigusraamistiku rakendamisele** kõige lihtsamal, õiglasemal ja kulutõhusamal viisil.

Ametiaja esimese 100 päeva jooksul **peame saavutama uue puhta tööstuse kokkuleppe**, et tagada konkurentsivõimeline tööstus ja kvaliteetsed töökohad.

Keskendume täielikult sellele, et **toetada ettevõtteid ja luua neile sobivad tingimused** ühiste eesmärkide saavutamiseks. See tähendab lihtsustamist ja investeerimist ning juurdepääsu tagamist odavatele, kestlikele ja kindlatele energiavarudele ja toorainetele.

Sellega valmistume eesmärgiks vähendada **2040. aastaks** heitkoguseid 90%, ühtlasi teeme ettepaneku lisada see eesmärk **Euroopa kliimamäärusesse**. Igas etapis teeme koostööd tööstuse, sotsiaalpartnerite ja kõigi sidusrühmadega.

Esitame **tööstuse CO₂ heite vähendamise kiirendamise õigusakti**, et toetada tööstust ja ettevõtteid üleminekul.

Sellega suunatakse investeringuid taristusse ja tööstusse, eelkõige suure energiakasutusega sektoritesse. See võimaldab Euroopa juhtivatel turgudel puhast tehnoloogiat arendada, toota ja tööstuses levitada. Samuti aitab see kiirendada seonduvat planeerimist, pakkumismenetlusi ja lubade andmist.

Peame vähendama ettevõtete ja kodumajapidamiste energiaarveid.

Tänu Euroopa meetmetele on taastuvate energiaallikate kasutamine jõudnud rekordiliselt kõrgele tasemele, moodustades viimase aasta jooksul 50% ELi elektritootmisest. Sõltuvus Venemaa fossiilgaasist on märkimisväärselt vähenenud ja energia kokkuhoid on aidanud vähendada üldist tarbimist.

Siiski seisame veel silmitsi paljude probleemidega. Meie energiaturg peab toimima paremini, et oleks võimalik langetada hindu ja tagada, et tarbijad saavad kasu puhta energia väiksematest tootmiskuludest.

Jätkame energiahindade langetamist, loobudes fossiilkütustest, tugevdades kütuste ühishankeid ja arendades juhtimist, mida tõeline **energialiit** vajab.

Suurendame ja prioriseerime investeringuid puhta energia taristusse ja tehnoloogiatesse.

See hõlmab taastuvaid energiaallikaid ja vähese CO₂ heitega tehnoloogiaid, võrgutaristut, hoiustamisvõimsust ja kogutud CO₂ transpordi taristut. Investeerime ka energiatõhususe parandamise meetmetesse, energiasüsteemi digitaliseerimisse ja vesinikuvõrgu kasutuselevõttu.

Lisaks sellele peame kasutama oma turu jõudu ja suurust tarnete kindlustamiseks. Seepärast teen ettepaneku aktiveerida ja laiendada **nõudluse koondamise mehhanismi**, et see hõlmaks lisaks gaasile ka vesinikku ja kriitilise tähtsusega tooraineid.

Töötame uute **puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerluste** kallal, et aidata tagada toorainete, puhta energia ja puhta tehnoloogia tarned kogu maailmas.

Kodus saavutatu eeskujul **soovin, et Euroopa säilitaks juhtrolli rahvusvahelistel kliimaläbirääkimistel**, tuginedes hiljutistele ELi algatustele sellistes ülemaailmsetes küsimustes nagu metaan, CO₂ hinnastamine ning üleilmsed taastuvenergia ja energiatõhususe eesmärgid.

Enne Brasiilias 2025. aastal toimuvat ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 30. istungjärku esitame oma **üleilmse kliima- ja energiavisiooni**. Samuti tõhustame **rohelist diplomaatiat** ja teeme välispoliitika küsimustes tihedamat koostööd kolmandate riikidega.

Kliimaeesmärkide saavutamiseks peame lihtsustama ka inimeste üleminekut kestlikumatele valikuvõimalustele. See kehtib eelkõige liikuvuse kohta. Piiriülesed rongireisid on paljude kodanike jaoks endiselt liiga keerulised. Inimestel peaks olema võimalik kasutada avatud broneerimissüsteemi, et osta üleeuroopalisi reise mitme teenuseosutaja juurest, ilma et nad kaotaksid oma õiguse hüvitisele või hüvitisreisile.

Selleks teeme ettepaneku **ühtse digitaalse broneerimise ja piletimüügi määruse** kohta, et tagada eurooplastele võimalus osta üks pilet ühel platvormil ja saada reisijaõigused kogu reisiks.

Kliimaneutraalsuse saavutamine 2050. aastaks nõuab mitmesuguseid uuenduslikke tehnoloogiaid paljudes valdkondades alates liikuvusest kuni energiani. Näiteks 2035. aasta

kliimaneutraalsuse eesmärk sõiduautodele loob investorite ja tootjate jaoks prognoositavuse. Selle saavutamiseks on vaja tehnoloogianeutraalset lähenemisviisi, milles on oma roll sünteetilistel kütustel. Selleks tuleb nimetatud määrust kavandatud läbivaatamise käigus sihipäraselt muuta.

Ringluspõhisem ja vastupidavam majandus

Majanduse CO₂ heite vähendamine on osa pidevast liikumisest kestlikuma tootmis- ja tarbimismudeli poole, mis võimaldab säilitada ressursside väärtust majanduses pikema aja jooksul.

Selline eesmärk on ka uuel **ringmajanduse õigusaktil**, millega aidatakse tekitada turunõudlust teiste materjalide järele ja luua jäätmete ühtne turg, eelkõige seoses kriitilise tähtsusega toorainetega.

Esitame uue **keemiatööstuse paketi**, mille eesmärk on lihtsustada REACHi määrust ja tagada selgus seoses nn igaveste kemikaaliga (PFAS).

Peame muutma oma majanduse vastupidavamaks ja vähem sõltuvaks.

See on eriti oluline **tervishoiu- ja farmaatsiasektoris**. EL on seisnud silmitsi meditsiiniseadmete ja ravimite suure nappusega, eriti raske on saada antibiootikume, insuliini, valuvaigisteid ja muid tooteid.

Selle parandamiseks teeme ettepaneku võtta vastu **esmatähtsate ravimite õigusakt**, et vähendada välissõltuvust seoses esmatähtsate ravimite ja koostisosadega, eelkõige toodete puhul, mida tarnivad vaid vähesed tootjad või riigid.

See on osa tööst, et luua **Euroopa tervisealiit**, mis hõlmab mitmekesiseid tarneahelaid, juurdepääsu kõige kvaliteetsematele raviviisidele, vastupidavaid tervishoiusüsteeme ja võtmetähtsusega ravimite strateegilisi varusid. Peame jätkama

tööd antimikroobikumiresistentsuse valdkonnas.

Samuti tõhustame tegevust **ennetavate tervishoiuteenuste** valdkonnas, eelkõige seoses vaimse tervisega (sealhulgas töökohal) ning südame-veresoonkonna-haigustega, samuti degeneratiivsete haiguste ravi ja autismiuringute valdkonnas. Tugineme selles vähktõvevastase võitluse kava edukale mudelile.

Samuti peame rohkem pingutama, et kaitsta oma tervishoiusüsteeme, mis satuvad üha enam küber- ja lunavararünnakute sihtmärgiks. Ohtude avastamise, nendeks valmisoleku ja kriisidele reageerimise parandamiseks esitan ametiaja esimese 100 päeva jooksul ettepaneku **haiglate ja tervishoiuteenuste osutajate küberturvalisuse teemalise Euroopa tegevuskava** kohta.

Tootlikkuse suurendamine digitehnoloogia leviku abil

Euroopa konkurentsivõimet halvab tema väiksem tootlikkus võrreldes otseste konkurentidega kogu maailmas. Selle üks peamisi põhjusi on digitehnoloogia ebapiisav levik, mis mõjutab negatiivselt meie võimet kasutada tehnoloogiat uute teenuste ja ärimudelite väljatöötamiseks.

Alustuseks keskendume eelmisel ametiajal vastu võetud digivaldkonna õigusaktide rakendamisele ja jõustamisele. Tehnoloogiahiid peavad võtma vastutuse oma tohutu süsteemse jõu eest meie ühiskonnas ja majanduses. Oleme alustanud digiteenuste määruse ja digiturgude määruse aktiivset jõustamist. Eelseisval ametiajal **kiirendame ja tõhustame nende jõustamist.**

Selle toetamiseks tuleb lahendada **e-kaubanduse platvormidega** seotud probleemid, et tagada tarbijatele ja ettevõtjatele võrdsed tingimused, mis põhinevad tõhusatel tolli-, maksu- ja ohutuskontrollidel ning kestlikkusstandarditel.

Digieesmärkide saavutamine ja tõelise digitaalse ühtse turu ülesehitamine oleks tootlikkuse ja konkurentsivõime seisukohast pöördelise tähtsusega.

Suurendame investeringuid kõrgtehnoloogia järgmisse lainesse, eelkõige superandmetöötlusse, pooljuhtidesse, asjade internetti, genoomikasse, kvantarvutusse, kosmosetehnoloogiasse jms.

Tehisintellekti käsitleva määruse kaudu on Euroopa juba esirinnas tehisintellekti turvalisemaks ja usaldusväärsemaks muutmisel ning selle väärkasutamisest tulenevate riskidega tegelemisel.

Nüüd peame koondama oma jõupingutused sellele, et saavutada maailmas tehisintellektialase innovatsiooni valdkonnas juhtpositsioon.

Esimese 100 päeva jooksul tagame **tehisintellektivabrikute algatuse** kaudu tehisintellektiga tegelevatele idufirmadele ja tööstusele juurdepääsu uutele kohandatud superandmetöötlusseadmetele.

Koos liikmesriikide, tööstuse ja kodanikuühiskonnaga töötame välja **tehisintellekti kasutamise strateegia**, et edendada tehisintellekti uusi tööstuslikke kasutusviise ning parandada mitmesuguste avalike teenuste, näiteks tervishoiuteenuste osutamist.

Seda silmas pidades teen ettepaneku luua **Euroopa tehisintellekti teadusnõukogu**, kuhu me saame koondada kõik oma ressursid, sarnaselt CERNi puhul rakendatud lähenemisviisiga.

Tehisintellekti ja muu kõrgtehnoloogia arendamise toetamiseks **peab Euroopa ära kasutama andmete kasutamata potentsiaali.**

Juurdepääs andmetele ei ole oluline liikumapanev jõud mitte ainult konkurentsivõime seisukohast (moodustades peaaegu 4% ELi SKPst), vaid ka tootlikkuse ja ühiskondlike uuenduste jaoks, alates personaalmeditsiinist kuni energiasäästuni.

Siiski on liiga paljudel Euroopa ettevõtetel raskusi vajalikele andmetele juurdepääsu saamisel, samas kui suured välismaised tehnoloogiaettevõtted kasutavad Euroopa andmeid oma äritegevuse hoogustamiseks.

Tagades ranged andmekaitsestandardid, toetame ühtlasi ettevõtteid, parandades avatud juurdepääsu andmetele, eelkõige selleks, et toetada VKEsid aruandluskohustuste täitmisel.

Euroopa vajab andmerevolutsiooni.

Seepärast võtame töösse **Euroopa andmeliidu strateegia**. See tugineb kehtivatele andme-eeskirjadele, et tagada ettevõtjatele ja haldusasutustele lihtsustatud, selge ja sidus õigusraamistik andmete sujuvaks ja ulatuslikuks jagamiseks, järgides samal ajal rangeid eraelu puutumatus ja turvalisuse standardeid.

Teadusuuringute ja innovatsiooni seadmine majanduse keskmesse

Euroopa konkurentsivõime ja selle positsioon puhta ja digitaalse majanduse võidujooksus sõltuvad aluse panemisest uuele innovatsiooni ja leidlikkuse ajastule. Selleks peame seadma teadusuuringud ja innovatsiooni ning teaduse ja tehnoloogia majanduse keskmesse.

Suurendame kulutusi teadusuuringutele, et keskenduda rohkem strateegilistele prioriteetidele, murrangulistele alusuuringutele, lõhkuvale innovatsioonile ning teaduse tipptasemele.

Sel eesmärgil laiendame Euroopa Teadusnõukogu ja Euroopa Innovatsiooninõukogu.

Euroopa peab olema eesliinil ka kujunemisejärgus teaduses, tehnoloogias ja tööstuses – seos, mis muudab tehnoloogiarevolutsiooni kiiremaks ja ümberkujundavamaks.

Soovin, et Euroopa kasutaks maksimaalselt ära biotehnoloogilist revolutsiooni.

Biotehnoloogia, mida toetavad tehisintellekt ja digivahendid, võib aidata ajakohastada terveid majandussektoreid alates põllumajandusest ja metsandusest kuni energia ja tervishoiuni.

Et hõlbustada biotehnoloogia viimist laborist tehasesse ja seejärel turule, teeme 2025. aastal ettepaneku uue **Euroopa biotehnoloogia õigusakti** kohta.

See hakkab kuuluma ulatuslikumasse **Euroopa bioteaduste strateegiasse** ning selle eesmärk on uurida, kuidas me saame toetada rohe- ja digipööret ning arendada väärtuslikke tehnoloogiaid.

Et olla innovatsiooni esirinnas, peame looma teadlastele edu saavutamiseks vajalikud tingimused. Selleks tuleb rajada taristu ja uuenduslikud laborid, mida nad vajavad ideede katsetamiseks ja arendamiseks **uute avaliku ja erasektori partnerluste**, näiteks ühisettevõtete kaudu.

Samuti tähendab see uute talentide ligimeelitamist ning tarkade ja andekate inimeste hoidmist Euroopas. Selleks soovin tihendada koostööd teadusosakondade, kõrgharidusasutuste ja ettevõtjate vahel, eelkõige tugevdades **ülikoolide liituseid**.

Uus võimas hoog investeerimisele

Komisjoni uus koosseis hakkab edendama peamiselt investeerimist.

Peame leidma rohe-, digi- ja sotsiaalse ülemineku jaoks vajalikud rahalised vahendid. Maksimeerime avaliku sektori investeringuid ja finantsvõimendust ning vähendame erakapitali riske tihedas koostöös **Euroopa Investeerimisangaga**.

Seda investeerimisvajadust ei saa rahuldada ainuüksi avaliku sektori vahenditest. Kapitaliturgude liidu lõplik väljakujundamine võiks meelitada ligi veel 470 miljardit eurot investeringuid aastas.

Peame nõudlikumalt vähendama erakapitali puudust ja süvendama turge, mis on endiselt liiga pinnapealsed.

Innovatiivsed Euroopa ettevõtted ja idufirmad ei peaks olema sunnitud laienemiseks vahendeid otsima Ameerika Ühendriikide, Aasia või muudelt turgudelt. Neil peaks olema võimalik leida kõik kasvuks vajalik Euroopast.

Seepärast esitame **riskide vähendamise meetmed**, et kommertspankadel, investoritel ja riskikapitali pakkujatel oleks lihtsam kiiresti kasvavaid ettevõtteid rahastada.

Kapitali kaasamiseks ja võrdsete võimaluste tagamiseks vaatame läbi oma õigusraamistiku, et kõrvaldada tõkked, mis piiravad innovatsiooni rahastamiseks kättesaadavat Euroopa kapitali.

Samuti vähendame ELi finantsturgude killustatust, mille tõttu liigub igal aastal EList välisisturgudele 300 miljardi euro väärtuses Euroopa perede sääste.

Selleks tugineme Enrico Letta aruandele ning teeme ettepaneku luua **Euroopa hoiuste ja investeeringute liit**, kuhu kuuluvad ka pangandus- ja kapitaliturud. See aitab võimendada erasäästude tohutut väärtust Euroopas, mida saaks kasutada selleks, et investeerida innovatsiooni ning üleminekusse puhtale energiale ja digitehnoloogiale.

Lisaks erasäästudele Euroopas on meie praegused kapitalituru rahastamisvahendid mõjusad ja meelitavad ligi sääste kogu maailmast, kuna ELi päritolu osutab väga turvalisele ja suure tulususega varale.

Samuti peame paremini ära kasutama riigihankeid, mis moodustavad 14% ELi SKPst.

Kui riigihangete tõhusus suureneks 1%, oleks võimalik kokku hoida 20 miljardit eurot aastas. Samuti on need üks peamisi vahendeid, mis aitab arendada uuenduslikke kaupu ja teenuseid ning luua puhaste ja strateegiliste tehnoloogiate juhtivaid turge.

Teen ettepaneku **vaadata läbi riigihankedirektiiv**. See annab võimaluse eelistada teatavate strateegiliste sektorite riigihangetes Euroopa tooteid. Nii tagame kodanikele ELi lisaväärtuse ning elutähtsate tehnoloogiate, toodete ja teenuste varustuskindluse. Samuti ajakohastatakse ja lihtsustatakse riigihanke-eeskirju, pidades eelkõige silmas ELi idufirmasid ja novaatoreid.

Avaliku sektori rahastuse ja investeeringute puhul on esmatähtis tagada taasterahastu „NextGenerationEU“ ja praeguse eelarve kaudu kättesaadavate vahendite kasutamine.

Tulevikku vaadates peab puhta tööstuse kokkulepe võimaldama meil puhtasse ja strateegilisse tehnoloogiasse ning energiamahukatesse tööstusharudesse rohkem koos investeerida. Puhta ja tiptasemel tehnoloogia tööstuse tulevik tuleb kujundada Euroopas.

Seepärast teen ettepaneku luua järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames osana uuest ja tugevdatud eelarvest uus Euroopa Konkurentsivõime Fond.

Sellest investeerimisvahendist investeeritakse strateegilistesse tehnoloogiatesse – alates tehisintellektist kuni kosmose- ja biotehnoloogia ning puhta tehnoloogiiani –, et tagada strateegiliste tehnoloogiate arendamine ja tootmine Euroopas. Samuti tagab see, et kasutame oma eelarve jõudu, et suurendada erasektori investeeringuid meie ühistesse eesmärkidesse ja vähendada nende riske.

Euroopa Konkurentsivõime Fondist toetatakse **üleeuroopalist huvi pakkuvaid tähtsaid projekte**, et Euroopa saaks koos ambitsioonikatesse ühisprojektidesse investeerimiseks kasutada oma ühist jõudu, nagu on juba tehtud väiksemas ulatuses akude, vesiniku ja mikroelektroonika valdkonnas.

See teeb üleeuroopalist huvi pakkuvad tähtsad projektid lihtsamaks ja kiiremaks, et oleks hõlpsam neile rahastust saada ja neid

käima lükata. Esimesed uued ühisprojektid esitatakse 2025. aasta alguses.

Oskuste nappuse ja tööjõupuuduse vähendamine

Euroopa eesmärgid ja tegevus peavad põhjalikult muutuma igal tasemel oskuste ja igat liiki koolituse ja hariduse puhul. See on inimeste karjääri ja väljavaadete jaoks sama oluline kui meie konkurentsivõime jaoks.

Selleks loome **oskuste liidu**, mis keskendub investeeringutele, täiskasvanuharidusele ja elukestvate õppele, oskuste säilitamisele ja eri liiki koolituste tunnustamisele, et inimestel oleks võimalik töötada kogu liidus.

Seejuures on põhitähelepanu **elukestva õppe integreerimisel haridustesse ja karjääri** ning õpetajate koolituse ja karjääriväljavaadete toetamisel.

Keskendume põhioskuste parandamisele ja teeme ettepaneku **teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonna hariduse strateegilise kava** kohta. Selle eesmärk on reageerida murettekitavalt kehvale tulemustele ja kvalifitseeritud

õpetajate nappusele teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika valdkonnas. Samuti peaks see tooma rohkem tüdrukuid ja naisi nende valdkondade haridusse ja karjääri.

Ühtlasi on oluline omistada kutseharidusele vääriline tähtsus. See valmistab inimesi ette tööeluks ja annab neile oskused, mida ettevõtted otsivad. Seepärast teen ettepaneku **Euroopa kutsehariduse ja -õppe strateegia** kohta, eelkõige selleks, et suurendada kutsekeskharidusega inimeste arvu.

Kiiresti muutuvast majandusest peame paremini rahuldama ettevõtete vajadusi. **Suurendame ja paigutame ümber ELi eelarves oskustega seotud rahastust**, et see oleks paremini vastavuses tööturuga ja keskenduks rohkem kaksikülemineku jaoks olulistele sektoritele.

Peame hoolitsema selle eest, et saame kasu kõigist kvaliteetsetest oskustest, olenemata sellest, kus ja kuidas need omandati. Seepärast jätkame tööd Euroopa kraadi loomiseks ja esitame **oskuste ülekantavuse algatuse**, et tagada ühes riigis omandatud oskuste tunnustamine teises riigis.

Uus ajastu Euroopa kaitse- ja julgeolekupoliitikas

„Rahu maailmas ei ole võimalik kaitsta ilma loominguliste pingutusteta, mis oleksid vastavuses ähvardavate ohtudega.“

Schumani deklaratsiooni esimene lause võtab kokku Euroopa ajaloo. Selles kangastub meie minevik – minevik, mida on kujundanud sõjad, erimeelsused ja mõned kõige hullemad konfliktid, mida maailm on eales näinud.

Rahu Euroopas ei ole kunagi olnud iseenesestmõistetav, kuid Putini agressioonisõda Ukrainas purustas viimsedki illusioonid.

Lastehaiglate, energiataristu ja muude tsiviilsihtmärkide vastu suunatud tülgaastavad ja halastamatud rünnakud näitavad, kui kaugele on Putini Venemaa valmis minema.

Ukraina võitleb Euroopa vabaduse, demokraatia ja väärtuste eest. Meie ühine otsusekindlus peab olema võrdväärne ülesande mastaapsusega.

Parim investeering Euroopa julgeolekusse on see, kui investeerida Ukraina julgeolekusse. Euroopa rahalist, poliitilist ja sõjalist tuge tuleb pakkuda nii kaua kui vaja.

Kasutame kõiki meie käsutuses olevaid vahendeid, sealhulgas Euroopa rahutagamisrahastut, et leida vastus küsimustele alates esmavajadustest kuni tulevaste **ülesehitustöödeni** Ukraina rahastu kaudu.

Viimased paar aastat tuletasid teravalt meelde rahu haprust, kuid raputasid meid ühtlasi ärkvele, näidates, et Euroopa peab hankima vahendeid enda kaitsmiseks ja võimalike vastaste heidutamiseks. See on seda olulisem nüüd, kui on vaja toime tulla järjest enam killustuvas ja ebakindlas maailmas, kus Euroopa võib kindel olla üksnes selles, et kõik võib muutuda.

Kavatseme kõik poliitikavaldkonnad julgeoleku seisukohast läbi vaadata. Koostame plaane stsenaariumideks, mis loodetavasti kunagi ei realiseeru, ent me ei saa riskida puuduliku ettevalmistatuse või ülemäärase sõltuvusega.

Euroopa kaitsekoostöö liit tegelikkuseks

Viimased aastad on paljastanud, et meie sõjalistesse võimetes pole pikka aega piisavalt investeeritud ja tehtud kulutused pole olnud tõhusad.

Et tuua lihtsalt üks näide, siis ELi kaitsekulutused suurenesid aastatel 1999–2021 kokku 20%, samal ajal suurenesid Venemaa kaitsekulutused peaaegu 300% ja Hiina omad peaaegu 600%. Pealekauba on meie kulutused liiga hüplikud, hajusad ja nende Euroopa-komponent pole piisav. Nii enam ei saa.

Meie töö järgmisel viiel aastal keskendub tõelise **Euroopa kaitsekoostöö liidu** loomisele.

Nüüd ja alati vastutavad liikmesriigid ise oma vägede eest – alates doktriinist kuni lähetamiseni –, kuid Euroopa saab palju ära teha, et toetada ja koordineerida jõupingutusi kaitsesektori tööstusliku baasi, innovatsiooni ja ühtse turu tugevdamiseks.

Selle töö koordineerimiseks Euroopa tasandil nimetan ametisse **kaitsevoliniku**, kes teeb kooskõlas aluslepinguga tihedat koostööd järgmise kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendiga.

Selleks et piiritleda uus lähenemisviis ja teha kindlaks liidu investeerimisvajadused, esitame ametiaja esimese 100 päeva jooksul ühiselt **valge raamatu Euroopa kaitse tuleviku kohta**.

Selles töös saab keskseks ELi ja NATO partnerluse tugevdamine. Jätkame koostöö laiendamist NATOga, et hõlmata kõik ohud, sealhulgas uued küber-, hübriid- või kosmoseohud, ning tugevdada meie Atlandi-ülest partnerlust.

Taasrelvastumise ajastul on esmane prioriteet investeringuid märkimisväärselt suurendada.

Kuigi on tehtud edusamme, kulutatakse kaitse-eelarveid endiselt peamiselt liikmesriigi tasandil. Euroopas varustusele tehtavatest kulutustest vaid murdosa toimub ELi ühishangete raames. Ka valdav osa liikmesriikide kaitseotstarbelistest ostudest tehakse endiselt väljastpoolt Euroopat.

Kulutada tuleb rohkem, paremini ja üheskoos.

Esimene ülesanne seisneb kiireloomulises vajaduses riiklikud relvajõud – nagu liikmesriigid ette näevad – taastada, neid varustada ja ümber kujundada.

Suurendame Euroopa Kaitsefondi, investeerides kõrgetasemelisse kaitsevõimesse sellistes elutähtsates valdkondades nagu merevõitlus, maapealne võitlus, õhuvõitlus, kosmosepõhine varajane hoiatamine ja küberkaitse.

Teine ülesanne on investeerida rohkem meie kaitsetööstusse. **Tugevdame Euroopa kaitsetööstuse programmi,** et soodustada ELi kõige kriitilisemate võimekuse puudujääkide kõrvaldamiseks ühishankeid.

Loomes tõeliselt **ühtse kaitseotstarbeliste toodete ja teenuste turu,** suurendades tootmisvõimsust ja edendades ühishankeid.

Kolmas ülesanne on kasutada **Euroopa kaitsekoostöö liidu juhtprojekte** nii selleks, et oma ressursse ühendada, kui ka võitluseks ühiste ohtudega. Nende projektidega tuleks keskenduda meie suurimatele ühistele ja piiriülestele ohtudele.

Koostöös liikmesriikidega ja tihedas koostöös NATOga teeme ettepaneku teha algust mitme üleeuroopalist huvi pakkuva tähtsa kaitseprojektiga, millest esimesed on **Euroopa õhukilp ja küberkaitse.**

Tagame, et need suurprojektid on kõigile avatud, ning kasutame kõiki meie käsutuses olevaid nii regulatiivseid kui ka rahalisi vahendeid, et tagada võimalikult kiire projekteerimine, ehitamine ja kasutuselevõtt Euroopa pinnal.

Peame viima oma investeringud ambitsioonidega samale tasemele.

See algab erasektori kaitseinvesteeringute stimuleerimisest. Kavatsen teha koostööd Euroopa Investeeringupangaga, et see saaks aidata ühiseid kaitseprojekte ja kaitseinnovatsiooni rahastada **ning nendega seotud riske vähendada.**

Selleks on vaja näha järgmises mitmeaastases finantsraamistikus ette Euroopa investeringuid. Kuid me teeme ka ettepanekuid kiireloomuliste kaitseinvesteeringute vajaduste rahuldamiseks.

Kriisivalmis liit

Lisaks suutlikkuse suurendamisele vajab Euroopa ka **uusi kriisideks ja julgeolekuks valmisoleku ambitsioone.**

Töötame välja **ELi kriisiks valmisoleku strateegia,** saades seejuures inspiratsiooni aruandest ELi tsiviil- ja sõjalise valmisoleku kohta, mille esitab hiljem käesoleval aastal Soome endine president Sauli Niinistö.

Selle raames keskendume edasisele **küberkaitsevõime tugevdamisele,** riiklike küberpüüdluste koordineerimisele ja elutähtsate taristute kindlustamisele, eelkõige arendades usaldusväärset Euroopa küberkaitsetööstust.

Euroopa vajab ka ühist lähenemisviisi, et ennetada muid ohte, eelkõige keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja

tuumajulgeolekuga seotud ohte, ja nendeks valmis olla.

Esitame tervisealasteks hädaolukordadeks valmisoleku ja neile reageerimise asutuse tööle tuginedes uue strateegia, millega toetada **meditsiinilisi vastumeetmeid rahvatervise ohtudele**, näiteks keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumajulgeolekuga seotud ohtudele, sealhulgas ühishankeid ja varude loomist.

Samuti peame töötama **integreeritud heidutuse** nimel. Seda silmas pidades tugevdame oma **strateegilist lähenemist sanktsioonidele**, et suuta uutele ohtudele paindlikult reageerida. Selleks kavatsame uurida, kuidas võiks laiendada küberrünnete vastaste sanktsioonide raamistikku ning milline võiks olla uus sanktsioonirežiim ELi ja selle liikmesriikide vastu suunatud hübriidrännakute korral.

Ohutum ja turvalisem Euroopa

Üks kõige elementaarsemaid õigusi on õigus tunda ennast kõikjal ja alati turvaliselt. Kuid Euroopas tõstab pead organiseeritud kuritegevus. See on kahjulik üksikisikutele ja ettevõtjatele, aga samuti riikidele ja nende majandusele tervikuna ning sellest võidavad üksnes kurjategijad ja jõugud.

Organiseeritud kuritegevus tuleb välja juurida kõikjal Euroopas, nii reaalses kui ka virtuaalmaailmas.

Teen ettepaneku võtta vastu **Euroopa uus sisejulgeoleku strateegia**. See aitab tagada, et ELi seadustes ja poliitikas arvestatakse julgeolekumõõtmega juba nende väljatöötamisel.

Õiguskaitsele tuleb anda otstarbe- ja ajakohased vahendid seaduslikuks juurdepääsuks digitaalsele teabele, kaitstes samal ajal põhiõigusi.

Suurem osa kuritegelikke grupeeringuid tegutseb enam kui kolmes ELi riigis,

kasutades pidevalt vaheldumisi füüsilise ja digimaailma vahendeid. Keskendume suure riskiga kuritegelike võrgustike lammutamisele ja võtame luubi alla nende juhid, muu hulgas vaadates läbi organiseeritud kuritegevuse kohta praegu kehtivad normid.

Ma teen ettepaneku **muuta Europol igati toimivaks politseiasutuseks** ja suurendada selle töötajate arvu aja jooksul rohkem kui kaks korda. Sellega peaksid kaasas käima ulatuslikumad järelevalve- ja üldvolitused. Europoli suutlikkust riiklikke õiguskaitseasutusi toetada tuleb suurendada.

Lisaks sellele tuleb meil tagada, et eespool mainitud kurjategijad tuuakse kohtu ette. **Euroopa vahistamismääruse** tõhustamine annab õigusasutustele võimaluse teha selle nimel tihedamat koostööd.

Samuti tuleb meil järele mõelda, millistes valdkondades on **Euroopa prokuröril** vaja ulatuslikumaid volitusi, et uurida piiriüleseid raskeid kuritegusid, eriti korruptsiooni, mis mõjutab liidu vahendeid ja mida liikmesriigid üksi käsitleda ei saa.

Eriti oluline on selline karmim kuritegevusele lähenemine, kui tegu on Euroopas leviva uimastikaubandusega, mis hävitab jätkuvalt elusid ja finantseerib muud kuritegelikku tegevust.

Esitame **Euroopa uue tegevuskava võitluseks uimastiäri vastu** ja töötame koos partneritega varustusteede katkestamise ja selle ärimudeli kaotamise nimel. See toetab ulatuslikumat **ELi sadamate strateegiat**, mis keskendub julgeolekule, konkurentsivõimele ja majanduslikule sõltumatusele ning põhineb Euroopa sadamate liidu tehtud tööel.

Hiljuti järsult sagenenud terroriaktid tuletavad ühtlasi meelde, et organiseeritud rühmitused – või nende tegutsemisest innustust saanud üksikud hundid – ei ole kusagile kadunud.

Aeg on panna kokku **uus terrorismivastase võitluse tegevuskava**, et astuda vastu uutele ohtudele, nagu veebikuritegevus ja muutuv üleilmne julgeolekukeskkond, ning karmistada terrorismi rahastamise ja radikaliseerumise vastaseid meetmeid.

Meie ühise julgeolekulähenemise keskmes peaks olema uus **Euroopa elutähtis sidesüsteem**, mida hakkavad kasutama julgeoleku ja turvalisuse eest vastutavad ametivõimud. Sellest saab osa meie tööst eesmärgiga parandada igapäevast operatiivkoostööd terrorismi ja kuritegevusega võitlemisel ning tõtata hädaolukordade puhul appi inimestele, kelle elu on ohus.

Tugevamad ühispiirid

Miljonitel inimestel on Euroopa rannikust ja ühispiiridest igapäevaselt abi äris, töös, õpingutes ja reisidel. Peame muutma oma piirid turvalisemaks ja piiriületuse sujuvamaks. Inimesed tahavad end turvaliselt tunda, aga ei taha seejuures liigselt oodata.

Teeme EList kõige eesrindlikuma reisisihi maailmas ja **paneme tööle täisfunktsionaalse Euroopa digitaalse piirihalduse**.

Samas peame suurendama oma piiride turvalisust, et hoida ära ebaseaduslikke piiriületusi ning kaitsta ELi hübriidohtude ja muude julgeolekuohtude eest.

Viimastel aastatel on Euroopal tulnud reageerida survele piiridele Lampedusast kuni Poola ja Valgevene vahelise piirini, Baltimaade ja Soome piiridest Kanaari saarte ja Küproseni, aga ka kaugemal.

Oleme iga kord suutnud reageerida ja iga kord oleme oma piire tugevamaks muutnud. Ent vaja on jõulisemat ja paindlikumat lähenemist.

Oma töös lähtume **integreeritud piirihaldusest**. Suurendame Frontexi jõudu, ennekõike andes talle tehnika viimase sõna

kohase seire- ja olukorratähtsusevarustuse, samuti eraldades ametile varustust ja personali, et tagada tema suutlikkus kaitsta liidu piire igas olukorras, kindel juhtimine ja täielik austus põhiõiguste vastu.

Et see teoks teha, panen ette **suurendada Euroopa piiri- ja rannikuvalve töötajate arvu kolm korda** ja tõsta see 30 000-le.

Oleme järeleandmatud nende suhtes, kes ohustavad meie piire ja kodanikke hübriidrännakutega. Vaenulikud jõud, mis sunnivad inimesi poliitilistel eesmärkidel üle ELi välispiiride, tuleks lugeda meie julgeolekut ähvardavaks ohuks ja neid tuleks karistada.

Samuti teeme rohkem selleks, et tegutseda koos ELi-väliste riikidega piirijulgeoleku vallas, eriti töötades välja **ELi viisapoliitika strateegia**, et oma piire paremini kindlustada ja rännet hallata.

Lisaks kõigele sellele on piirijulgeoleku seisukohast põhjapaneva tähtsusega tagada **täielik ja täielikult toimiv Schengeni vaba liikumise ala**. Nii saame kaotada veel järele jäänud piirikontrollid sisepiiridel.

Bulgaaria ja Rumeenia on tõestanud oma piiride ja tagasisaatmise alast suutlikkust. Nad on selleks valmis ja peaksid saama nautida kõiki Schengeni ala hüvesid.

Karm, kuid õiglane lähenemine rändele

Ränne on kogu Euroopa probleem, mis tuleb lahendada Euroopa tasandil. Sellepärast oli niivõrd oluline jõuda **rände- ja varjupaigaleppeni**.

See lepe aitab meil inimesi kaitsta, liidu piire kindlustada, tagada õiglased ja tõhusad menetlused ning rännet solidaarsuspõhimõttele tuginedes korralikult hallata.

Meie kõigi tähelepanu keskmes on **kõigi leppe osade rakendamine** ning me suurendame toetust liikmesriikidele, et kindlustada neile oskusteave ning juriidiliste kohustuste elluviimiseks vajalik tegevus- ja finantssuutlikkus, muu hulgas nähes ette investeeringud liidu järgmises pikaajalises eelarves.

Leppe rakendamine on dünaamiline protsess, mitte ühekordne toiming. Oma tulevikku suunatud visiooni konkretiseerimiseks ja tulevasteks väljakutseteks valmisolekuks vajame **Euroopa varjupaiga- ja rände haldusstrateegiat**.

Teeme ettepaneku **uue ühise lähenemisviisi kohta tagasisaatmisele**, millega käib koos uus õigusraamistik, et protsessi kiirendada ja lihtsustada, kindlustada tagasisaatmine inimväärikust asutaval moel, digitaliseerida juhtumihaldus ning tagada tagasisaatmisotsuste vastastikune tunnustamine kogu Euroopas.

Jätkame **strateegiliste suhete arendamist ELi-väliste riikidega rände ja julgeoleku vallas**, eriti päritolu- ja transiidiriikidega.

Osana **uuest Vahemere piirkonna lepest** arendame edasi olemasolevaid strateegilisi partnerlusi ning töötame selle nimel, et luua uusi, selgete kohustuste ja eesmärkidega partnerlussuhteid. Meie töö toimub ühist huvi pakkuvates valdkondades investeeringutest hariduseni, majandusest üldisemalt talendipartnerluste ja liitu sisenemise seaduslike võimalusteni. Hoogustame tagasisaatmise alast tegevust, et vältida ebaseaduslikku rännet ja võidelda inimsugeldamisega. Ma tagan selliste lepete suhtes Euroopa Parlamendi jaoks suurema läbipaistvuse.

Lisaks sellele vaame uusi võimalusi võitluseks ebaseadusliku rändega, asutades samal ajal rahvusvahelist õigust ning kindlustades rändajatele kestlikud ja õiglasel lahendused.

Euroopa on seni oma rahvusvahelisi kohustusi alati täitnud ja teeb seda ka tulevikus. **Austame alati inimõigusi** ja kindlustame neile, kellel on õigus liidus viibida, selle võimaluse ning elementaarse abi ühiskonda integreerumiseks.

Ühegi elu kaotus Vahemerel ei ole õigustatud. Peame päästeoperatsioone tihedamalt koordineerima, muu hulgas naabruses asuvate kolmandate riikidega, ja suurendama Frontexi seiresuutlikkust.

Me ei lepi kunagi sellega, et smugeldajad ja inimkaubitsejad on need, kes otsustavad, kes ja kuidas Euroopasse jõuab. **Smugeldajad ja inimkaubitsejad ei pääse neid ootava karistuse eest.**

Lõhume nende ärimudeli, tehes koostööd rahvusvaheliste partneritega, kes kuuluvad rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu võitlemise ülemaailmsesse liitu, ning võttes kindlakäelisi meetmeid Euroopa varimajanduse vastu.

Tegutseme selle nimel, et rändajaid ei kasutataks liidu tööturul ära ja et neil oleks head töötingimused. Takistame kurjategijate tegevust ja toome nad kohtu ette ning võtame neilt rahavoo jälgimise põhimõtet kasutades ära ebaseadusliku tulu, muu hulgas tehes süvendatud koostööd vara konfiskeerimisel. Me **suurendame Europoli suutlikkust** selles valdkonnas.

See karm, aga õiglane lähenemisviis rände haldamisele võimaldab meil luua **seaduslikke võimalusi liitu saabuda**.

Toetame liikmesriike ja ettevõtteid **seadusliku rändega, mis põhineb sellel, milliseid oskusi läheb meie majanduses ja piirkondades vaja**. Aitame teha tasa vajakajäämisi Euroopa tööturul kolmanda riigi kodanike oskustega ja lihtsustame õige valdkonna talentide ligimeelitamist ühtlustatud reeglitega kvalifikatsiooni tunnustamise kohta.

Inimeste toetamine ning ühiskonna ja sotsiaalse mudeli tugevdamine

Euroopas on ainulaadne elukvaliteet. See annab majanduses konkurentsieelise ning toimib ühiskonna olulise tugisambana, mis tagab, et kedagi ei jäeta kõrvale.

Viimaste aastate kriisid on aga paljude eurooplaste elukvaliteeti otseselt mõjutanud – seda alates elukallidusest ning eluaseme- ja energiakuludest kuni õiglase sisetulekuteni ning lõhede ja ebavõrdsuseni ühiskonnas.

Kuna meie ühiskond ja majandus muutuvad jätkuvalt ning üha kiirenevas tempos, peame suunama oma jõupingutused selle ainulaadse elukvaliteedi alalhoidmisele ja tõstmisele. Me peame oma ühiskonna uuesti ühendama ja veenduma, et see vastaks kõigi vajadustele ning pakuks võrdseid võimalusi ja kvaliteetseid töökohti.

See ongi euroopalik eluviis. Ja me peame alati selle eest seisma.

Sotsiaalne õiglus nüüdisaegses majanduses

Euroopalik eluviis sõltub meie sotsiaalse mudeli ja sotsiaalse turumajanduse pakutavast kaitsest ja võimalustest.

Seepärast ongi nii oluline, et Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtted viidaks ellu kogu liidus ja iga riigi sotsiaalset mudelit arvestades.

Uut hoogu on vaja valdkondades, kus tuleks teha rohkem edusamme, ning raamiks sellele peaks olema uus **Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise tegevuskava**.

See sisaldaks algatusi uurimaks, kuidas digiüleminek mõjutab tööelu, alates tehisintellektist kuni kaugtööni ja mõjuni,

mida alati-kättesaadav-olemise-töökultuur avaldab inimeste vaimsele tervisele. Uued töövormid ei tohiks siiski vähendada töötajate õigusi ja ma teen ettepaneku kehtestada õigus mitte olla kättesaadav.

Inimesed ja nende töökohad peavad alati jääma meie sotsiaalse turumajanduse keskmesse, isegi kui tööstusharud ja majandus muutuvad. Peame tagama **õiglase ülemineku kõigi jaoks**.

Seepärast kavatsen esitada **kvaliteetsete töökohtade tegevuskava**, mille töötame välja koos sotsiaalpartneritega. Sellega toetame õiglase töötasu, heade töötingimuste, koolituste ja õiglase töökohavahetuse tagamist töötajatele ja iseenda tööandjatele, suurendades eelkõige kollektiivlääbirääkimistega hõlmatust.

Samuti suurendame märkimisväärselt **õiglase ülemineku rahastamist järgmises pikaajalises eelarves**.

See on osa meie uuendatud kohustusest tugevdada Euroopa sotsiaaldialoogi majanduslike ja sotsiaalsete muutuste ajal. Koos Euroopa ametiühingute ja tööandjatega esitame 2025. aasta alguses uue **Euroopa sotsiaaldialoogi pakti**.

See on osa tööst, mille eesmärk on toetada inimesi põhilise kaitse ja vajalike teenuste saamisel ning tegeleda vaesuse algpõhjustega, koostades **esimese ELi vaesusevastase strateegia**.

Selle tegevuse osaks on ka lastegarantii tugevdamine, et ennetada ja vähendada sotsiaalset tõrjutust hariduse, tervishoiu ja muude oluliste avalike teenuste kaudu.

Äärmiselt kiiresti on vaja tegeleda eluasemekriisiga, millega seisavad silmitsi miljonid pered ja noored.

Eluasemele kuluv osa leibkondade sissetulekust on järsult kasvanud. Üüri- ja eluasemehinnad tõusevad pidevalt. Sotsiaaleluruumide ja taskukohaste eluasemete turul on samas suur ja järjest kasvav puudus investeeringute järele.

Selleks et toetada liikmesriike nende probleemide lahendamisel, nimetan ametisse voliniku, kelle vastutusvaldkonda kuuluvad ka eluasemed, ja esitan esimese **Euroopa taskukohaste eluasemete kava**.

Selles käsitletakse struktuurseid tegureid, töötatakse välja elamuehituse strateegia, pakutakse linnadele ja liikmesriikidele tehnilist abi ning keskendutakse investeeringutele.

Euroopa Investeerimispannaga plaanime koostööd **üleeuroopalise taskukohaste ja kestlike eluasemete investeeringuplatvormi** loomiseks, et meelitada ligi rohkem era- ja avaliku sektori investeeringuid.

Kõige esimese sammuna teeme ettepaneku tuua turule likviidsust, lubades liikmesriikidel kahekordistada kavandatud ühtekuuluvuspoliitika investeeringuid taskukohastes eluasemetesse.

Samuti vaatame läbi riigiabi eeskirjad, et võimaldada eluasemetoetuse meetmeid, eelkõige taskukohaste, energiatõhusate ja sotsiaaleluruumide puhul.

Siin on kesksel kohal **kliimameetmete sotsiaalfondi** kiire ja tõhus kasutuselevõtt, mis aitab eelkõige kaasa eluasemete renoveerimisele ning taskukohaste ja energiatõhusate eluasemete kättesaadavusele.

Neli aastat tagasi esitasin algatuse „**Uus Euroopa Bauhaus**“, milles kestlikkus on ühendatud kaasamise ja taskukohasusega

ning loovus innovatsiooniga. Nüüd kavatseme seda kogukonda laiendada.

Peame vähendama ka muud ebavõrdsust, mis paneb proovile meie ühiskonna sidususe. **Tegeleme demograafiliste muutuste algpõhjustega** ja kohaneme uute oludega. Lähiaastatel seisab Euroopa silmitsi paljude probleemidega, nagu pensionid, avalike teenuste osutamine, tööjõupuudus, riikide rahanduse jätkusuutlikkus ning põlvkondade ja piirkondade erinevused.

Püüame suurendada osalemist tööturul, seda eelkõige naiste ja noorte puhul, vähendada piirkondlikke erinevusi, nii et inimesed saaksid jääda oma kodupiirkonda, ning toetada noori lapsevanemaid töö- ja eraelu tasakaalu säilitamisel.

Piirkonnad jäävad endiselt meie töö keskmesse.

Vajame **tugevdatud ühtekuuluvuse ja majanduskasvu poliitikat**, mis keskenduks piirkondadele. See tuleb välja töötada koostöös riikide ametiasutuste ning piirkondlike ja kohalike omavalitsustega. Võtame käsile piirkondlikud ja sotsiaalsed erinevused ning tagame, et kõigil kodanikel oleks tegelik **õigus jääda** sinna, kus on nende kodu.

Selleks on vaja reforme ja investeeringuid, et aidata arendada valdkondi, mida kogukond oma heaoluks vajab: avalikud teenused ja erasektori tegevus, haridus ja oskused, transport ja digitaalne ühenduvus.

Seejuures võtame arvesse **konkreetsid majanduslikke ja sotsiaalseid eripärasid, millega seisavad silmitsi saared**, näiteks eluase, transport, veemajandus ja jäätmekäitlus. Samuti kavatseme jätkuvalt tegeleda äärepoolseimate piirkondade probleemide lahendamisega.

Ühiskonna uuesti ühendamise, noorte toetamine

Hiljutistel Euroopa Parlamendi valimistel olime tunnistanud ebakindlusele ühiskonnas, mis põhjustas kogukondades lõhesid ja võimaldas äärmuslastel rõhuda inimeste hirmudele.

Töötame selle nimel, et kaitsta Euroopas vähemuste hulka kuuluvate isikute õigusi.

Samuti peame tagama, et praegused otsused ei tooks kahju tulevastele põlvkondadele ning et eri vanuses inimesed oleksid omavahel rohkem solidaarsed ja teeksid enam koostööd. Selle töö juhtimiseks nimetan ametisse voliniku, kelle üheks ülesandeks on tagada **põlvkondadevaheline õiglus**.

Peame oma ühiskonna uuesti ühendama – hariduse abil, noori toetades ja tuginedes sellele, mis on meil eurooplastena ühist.

Tugevdame programmi „Erasmus+“, sealhulgas kutseõppe valdkonnas, nii et rohkem inimesi saaks sellest kasu. See on määrava tähtsusega, et programmis osalejad saaksid arendada oskusi, omandada ühiseid kogemusi ja mõista üksteist paremini.

See algatus on osa üldisemast nägemusest anda noortele ühiskonnas ja demokraatias suurem vabadus ja vastutus.

Uus volinike kolleegium annab eeskuju.

Palun kõigil volinikel korraldada oma ametiaja **esimese 100 päeva jooksul** esimene iga-aastane **noorte poliitikadialoog**. Selliseid dialooge hakatakse pidama igal aastal.

Soovin seista selle eest, et noored saaksid meie tuleviku kujundamisel ise kaasa rääkida.

Seepärast loon **komisjoni presidendi noorte nõuandekogu**, kuhu kuuluvad noored kõigist liikmesriikidest ja mis annab komisjoni presidendile nõu nende eakaaslastele

olulistest küsimustes ning aitab tutvustada komisjoni välja käidud ideid.

Usun, et üks tähtsamaid ülesandeid sellel kümnendil on **kaitsta laste ja noorte vaimset tervist**, eriti internetis.

Varajane ja teismeiga on ajutegevuse ja isiksuse arengu jaoks kriitilise tähtsusega, samuti ollakse siis haavatav sotsiaalmeediast tulenevate ohtude suhtes ning negatiivselt mõjub ka liigselt ekraani ees veedetud aeg. Me peame sellel teemal pidama avatud ja tõenditel põhineva arutelu. Seepärast algatame **kogu ELi hõlmava uuringu, et vaadelda sotsiaalmeedia laiemat mõju heaolule**.

Keskendume veebiplatvormide kasutatavatele ebaetilistele võtetele ning astume samme **internetipõhiste teenuste sõltuvusttekitava disaini** (nagu lõpmatu kerimine, vaikimisi automaatse mängimise funktsioon või pidevad teavitused) vastu. Samuti võitleme kindlalt internetis üha enam leviva kuritahtliku käitumisega, koostades **küberkiusamise vastase tegevuskava**.

Lõpetuseks keskendume sellele, mis on euroopaliku eluviisi tuum – meie kultuurile ja ajaloo. Soovin, et inimesed, eriti nooremad põlvkonnad, saaksid meie rikkalikust ja mitmekesisest **kultuuripärandist** hõlpsamini kasu.

Võrdõiguslikkuse liit

Viis aastat tagasi hakkasime üles ehitama võrdõiguslikkuse liitu. Olen uhke meie ajalooliste edusammude üle. Kuid liiga paljude inimeste jaoks ei ole võrdõiguslikkus veel tegelikkus. Peame jätkama tööd selle nimel, et kõik saaksid elada, edu saavutada ja juhtida olenemata sellest, kes nad on.

Seepärast teen **võrdõiguslikkuse volinikule** ülesandeks esitada LGTBIQ-inimeste võrdõiguslikkuse ajakohastatud strateegia ja töötada välja uus rassismivastane strateegia 2025. aasta järgseks perioodiks.

Me **tõhustame jätkuvalt oma igapäevast tööd, et püüelda soolise võrdõiguslikkuse poole**. See on valdkond, kus oleme teinud ajaloolisi edusamme – näiteks meetmed naissoost juhatuseliikmete ja tasustamise läbipaistvuse kohta. Kuid me näeme ka väga murettekitavaid suundumusi, nagu naiste tapmine ja naistevastane vägivald või takistused, mis ei lase naistel tööalaselt edasi liikuda või haridust täiendada.

Oma pühendumuse tugevdamiseks esitame **uue soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2025. aasta järgseks perioodiks**. Selles visandame plaani, kuidas tugevdada naiste õigusi kõigis valdkondades. Siia alla võiks kuuluda nii soolise vägivalla vastane võitlus kui ka naiste mõjuvõimu suurendamine poliitikas ja tööturul kogu ELis ja ELi institutsioonides.

Lõpetuseks toetan ideed koostada **naiste õiguste tegevuskava**, mille esitame järgmisel rahvusvahelisel naistepäeval.

Meie elukvaliteedi säilitamine: toiduga kindlustatus, vesi ja loodus

Euroopa elukvaliteet sõltub turvalisest ja taskukohasest kvaliteetsest kohalikust toidust. **Meie euroopalik eluviis põhineb põllumajandusel ja nii see peab ka jääma.**

Euroopa üheksa miljonit põllumajandusettevõtet ja kogu laiem põllumajanduslik toidutööstus seisab hea selle eest, et Euroopas oleks kõige tervislikum ja kvaliteetsem toit maailmas. Kuna toit on strateegiline vara, on Euroopal ülemaailmse toiduga kindlustatuse seisukohalt väga oluline roll.

Meie põllumajandustootjad ja maapiirkonnad on üha suurema surve all – alates kliimamuutuste mõjust kuni ebaausa ülemaailmse konkurentsini mõjutavad neid ka üha kõrgemad energiahinnad, nooremate põllumajandustootjate puudus ja raskused kapitalile juurdepääsul. Samal ajal soovivad nad aidata kaasa rohepöördele ja teevad selleks näiteks looduspõhiste lahenduste kaudu suuri jõupingutusi.

Minu soov on jätkata koostööd põllumajandustootjate, poliitikakujundajate, kodanikuühiskonna, sidusrühmade ja kodanikega, et saaksime luua konkurentsivõimelise ja vastupidava põllumajandus- ja toidusüsteemi.

Seepärast kutsusin ma kokku põllumajandust käsitleva strateegilise dialoogi, mis peagi esitab oma aruande. Nende soovitude alusel esitan esimese 100 päeva jooksul **põllumajanduse ja toidu visiooni**, milles arutlen, kuidas tagada meie põllumajandussektori pikaajaline konkurentsivõime ja kestlikkus planeedi võimaluste piires.

Selleks on **oluline, et põllumajandustootjatel oleks õiglane ja piisav sissetulek.** Nad ei peaks olema

sunnitud müüma oma tooteid süstemaatiliselt tootmiskuludest madalama hinnaga.

Kavatsen alati kaitsta Euroopa põllumajandustootjaid puudutavat ELi sissetulekupoliitikat ning tagada ELi eelarve ja **ühise põllumajanduspoliitika** sihipärasus ning leida õige tasakaal stiimulite, investeeringute ja reguleerimise vahel.

Me peame laskma põllumajandustootjatel kasutada oma maad ilma liigse bürokraatiata, toetama põllumajanduslikke pereettevõtteid ja **premeerima põllumajandustootjaid, kes töötavad loodusega käsikäes**, säilitavad meie elurikkust ja looduslikke ökosüsteeme ning aitavad vähendada meie majanduse CO₂ heidet 2050. aastaks kliimanetraalsuse saavutamise teel.

Peame hakkama toetama **kogu toidu väärtusahela konkurentsivõimet** investeeringute ja innovatsiooni kaudu põllumajandusettevõtetesse, aga ka ühistutesse, meie põllumajandusliku toidutööstuse ettevõtetesse ja sektori arvukatesse VKEdesse.

Kuna põllumajandustootjad on selle ahela kõige nõrgem lüli, peame püüdma leida vajaliku tasakaalu, tugevdama põllumajandustootjate positsiooni ja kaitsma neid veelgi paremini ebaausate kaubandustavade eest.

Koos näitame, et Euroopa kaitseb nii enda **toidualast sõltumatust** kui ka neid, kes meid kõiki toiduga varustavad.

Selline kaitse peab olema ka kaluritel. Just nemad tagavad, et kalandus hoiab meie rannikukogukondi ja -majandust elujõulisena. Just nemad varustavad tervisliku toiduga nii kohalikke, riiklikke kui ka rahvusvahelisi turge.

Nimetan ametisse kalandus- ja merendusvoliniku, kelle ülesanne on tagada sektori kestlikkus, konkurentsivõime ja vastupanuvõime ning säilitada Euroopa kalandusahelas võrdsed tingimused.

Euroopa ookeanide pakt keskendub sinise majanduse edendamisele ning aitab valitseda meresid kõigis nende mõõtmes ja tagada nende kestlikkus.

Jätkata tuleb ka **looduskeskkonna** kaitsmist. Meie metsad ja metsamaad, märgalad ja rohumaad ei ole mitte ainult meie kodu ja eurooplaste elualad – need on olulised ka kliima reguleerimiseks ning toiduga ja veega kindlustatuse tagamiseks.

Keskendume stiimulitele ning eesmärkide õiglasele ja tõhusale elluviimisele, et täita oma rahvusvahelised bioloogilise mitmekesisusega seotud kohustused, näiteks **Kunmingi-Montréal'i kokkuleppes** võetud kohustused.

Kliimamuutustega kohanemine, nendeks valmisolek ja solidaarsus

Üks suurimaid ohte meie julgeolekule on kliimamuutuste mõju. Äärmuslikud ilmastikuolud põhjustavad üleujutusi, tulekahjusid ja põudaid ning laastavad nii kogu aasta vältel terves meie liidus üha suuremaid alasid.

Tänu liidu elanikkonnakaitse mehhanismile aitavad vastavad töötajad, lennukid ja helikopterid kõikjalt Euroopast võidelda metsatulekahjudega ja tulla toime üleujutuste, tormide või põudade laastava mõjuga.

Nii toimib Euroopa oma parimal igapäevasel viisil. Kuid me teame, et sellist sekkumist läheb vaja rohkem ja sagedamini, kuna planeet soojeneb ning oht elule, maale ja varale muutub üha sagedasemaks, intensiivsemaks ja laastavamaks.

Meil on vaja paremaid ressursse ja laiemat juurdepääsu rohkematele Euroopa vahenditele. Vajame kogu ühiskonda hõlmavat lähenemisviisi ja kõigi vajalike võimaluste, sealhulgas sõjaliste vahendite kasutamist.

Arvan, et peame liikuma **Euroopa elanikkonnakaitse mehhanismi** suunas, võttes arvesse kõiki kriiside ja katastroofide ohjamise aspekte, ning kogukonna vastupanuvõime suurendamise suunas. Siin võtame aluseks ka president Niinistö aruande.

Kuna Euroopa kliima soojeneb maakera keskmisest kiiremini, peame me tõhustama tegevust **kliimakerksuse ja kliimamuutusteks valmisoleku vallas.**

Kaardistame taristu, energia, vee, toidu ja maaga seotud riskid ja nendeks valmisoleku vajaduste kava linnades ja maapiirkondades, samuti vajaduse andmete ja varajase hoiatamise süsteemide järele.

See saab olema osa **Euroopa kliimakohanemise kavast**, millega toetada liikmesriike eelkõige valmisoleku ja planeerimise valdkonnas ning tagada korrapärane teaduspõhine riskihindamine.

See peab käima käsikäes kavaga, kuidas kindlustada **Euroopa varustatus veega**. Vesi on asendamatu ressurss meie toidu, energia ja majanduse jaoks, kuid kliimamuutuste ja kasvavate nõudmiste tõttu on see üha suurema surve all.

Vajame uut **Euroopa veevastupidavusvõime strateegiat**, mis aitaks tagada, et kaeve hallataks nõuetekohaselt, veepuudusega tegeletaks ning et me suurendaksime veetööstuse uuenduslikku konkurentsieelist ja rakendaksime ringmajandusel põhinevat lähenemisviisi. See tegevus on osa jõupingutustest, mis aitaksid leevendada ja ennetada märkimisväärt veestressi kogu maailmas.

Demokraatia kaitsmine ja väärtuste hoidmine

Euroopa tulevik praeguses killustunud maailmas sõltub sellest, kui tugev on demokraatia ja kuidas suudetakse kaitsta neid väärtusi, mis tagavad meie jaoks oluliste vabaduste ja õiguste olemasolu.

Demokraatia kaitsmine

Meie demokraatlikud süsteemid ja institutsioonid on rünnaku all. Oleme näinud, kuidas on suurenenud ohud erinevatelt sisemistelt ja välistelt jõududelt, olgu need siis vaenulikud valitsused või valitsusvälised üksused. Praeguste meetodite kasutamist on keerulisem jälgida, nende mõju on rängem ning digivahendid ja sotsiaalmeedia teevad nende kasutamise lihtsamaks.

See kajastab põhjalikke muutusi teaberoumis, kus on traditsioonilistelt meediaallikalt üle mindud kasutaja loodud sisule, mida vahendavad platvormid ja tõukavad algoritmid. See loob uusi võimalusi, kuid vähendab ka infomanipulatsiooni kulusid ning lihtsustab Venemaa ja teiste jaoks infosõja tõhustamist.

Me peame oma demokraatia kaitsmiseks rohkem tegema.

Seepärast teen ettepaneku luua uus **Euroopa demokraatia kaitse programm**. Selle programmi raames hakkame võitlema välisriigist lähtuva infomanipulatsiooni ja veebipõhise sekkumise vastu, tuginedes Prantsusmaa riikliku ameti Viginum ja Rootsi psühholoogilise kaitse ameti eeskujule.

Selle eesmärk on suurendada olukorrateadlikkust, tuvastades ja analüüsides desinformatsiooni ja infomanipulatsiooni ning võideldes nende vastu.

Keskendume **ühiskonna vastupanuvõimele ja valmisolekule**, suurendades digikirjaoskust ja meediapädevust ning tõhustades ennetava ümberlõikamise abil ennetustegevust. Me loome **Euroopa faktikontrollijate võrgustiku** ja teeme selle kättesaadavaks kõigis keeltes.

Samuti **tõhustame digitaalset õiguskaitset**, tagamaks et manipuleeritud või eksitav teave avastatakse, võetakse kõrgendatud jälgimise alla ja vajaduse korral kõrvaldatakse kooskõlas digiteenuste määrusega.

Lõpuks **võtame vaatluse alla ka üha realistlikumad süvavõltsingud**, mis on mõjutanud valimisi kogu Euroopas. Tagame, et tehisintellektimääruses sätestatud läbipaistvusnõudeid rakendatakse ja et me tugevdame oma lähenemisviisi tehisintellektil põhinevale sisule.

Demokraatiat kaitstes täidame alati oma püsivat kohustust **säilitada ja suurendada sõnavabadust**.

Õigusriigi tugevdamine

Euroopa demokraatia ja majandus põhinevad õigusriigi põhimõttel. Õigusriigi põhimõte muudab meie ühiskonna toimivaks ning tagab, et õigusi kaitstakse, korruptsiooni eest karistatakse ja lepinguid täidetakse.

Õigusriik ei lõpe kunagi. Sellega seotud probleeme jagub kogu Euroopas erinevas ulatuses ja eri küsimustes.

Oleme viimase viie aasta jooksul juba palju teha jõudnud. Meil on nüüd paremad võimalused kui kunagi varem, et lahendada õigusriigiga seotud probleeme objektiivselt ja ühtselt kõigis liikmesriikides. Samas oleme näinud ka murettekitavaid suundumusi.

Õigusriigi tugevdamine on meie igapäevane töö ja kohustus.

Me parandame jätkuvalt järelevalvet ja aruandlust ning tugevdame kontrolli- ja tasakaalustussüsteemi, jälgides eelkõige soovitude rakendamist.

Õigusriigi olukorda käsitlev aruanne on tõestus selle kohta, et dialoog võib edusammudele kaasa aidata. Me peame aruande nüüd paremini olemasolevasse raamistikku lülitama ja veenduma, et selles käsitletakse kõiki õigusriigiga seotud küsimusi kogu Euroopas.

Me lisame aruandesse ühtse turu mõõtme, et võtta vaatluse alla need õigusriigi küsimused, mis mõjutavad piiriülesest tegutsevaid ettevõtjaid, eelkõige VKEsid. Samuti lisame õigusriigi olukorda käsitlevasse aruandesse teised läbirääkijariigid niipea, kui nad selleks valmis on.

Investeeringute õigusriigi põhimõtte kaitsmiseks. Teen ettepaneku näha ELi rahalisi vahendeid ette ka riiklikele meetmetele, näiteks korruptsioonivastase võitluse jaoks, ning ELi finantshuvide kaitsmisele.

Õigusriigi põhimõtte austamine on ELi vahendite kasutamisel hädavajalik.

Selle tagamiseks loome tihedama seose õigusriigi olukorda käsitlevas aruandes esitatud soovitude ja rahalise toetuse vahel. Me tagame ka, et tulevases pikaajalises eelarves on ette nähtud tugevad õigusriigi kaitsemeetmed, sealhulgas **üldine tingimuslikkuse kord liidu eelarve kaitsmiseks**, mida kohaldatakse kõigi ELi vahendite suhtes.

Samuti saame õppida Euroopa Liidu taasterahastu kasutamise kogemusest, kuidas eelarvet saab siduda reformidega, mis tugevdavad õigusriiki.

Rikkumismenetluste ja **artikli 7 mehhanismi** tõhus kohaldamine peab jätkuma, sealhulgas tulevikus laienenud liidus.

Üks õigusriigi ja laiemalt demokraatia keskseid põhimõtteid on **meediavabadus**.

Maailmas, kus meedia tegutseb üha kiiremini ja desinformatsiooni on üha rohkem, peame tegema kõik endast oleneva, et toetada vaba meediat kogu liidus.

Me rakendame Euroopa meediavabaduse määrust ning **suurendame oma toetust ja kaitset sõltumatule meediale ja ajakirjanikele**, takistades surveid ja ebaeetilist käitumist.

Kodanikud peavad olema Euroopa demokraatia keskmes

Euroopa tuleviku konverents ja edukad Euroopa kodanike paneelarutelud on aidanud teha suuri samme arutlevama demokraatia suunas ja toetanud inimeste kaasamist väljaspool valimisi või poliitikat.

Nüüd peame hakkama **kaasama kodanikke kogu ELis**.

Igal aastal valime välja need poliitikavaldkonnad ja ettepanekud, mille puhul on **Euroopa kodanike paneelarutelu** soovitud kõige suurem lisaväärtus. Võtame nende soovitude põhjal järelemeetmeid; näiteks võib tuua 2024. aasta paneelarutelu soovitud **ühiskonnas vaenu tõkestamise** kohta.

Samas vaimus **tõhustame koostööd ka kodanikuühiskonna** organisatsioonidega, kellel on eriteadmised ja oluline roll konkreetsete ühiskondlike probleemide lahendamisel ja inimõiguste kaitsmisel.

Meil tuleb paremini kaitsta kodanikuühiskonna tööd.

Ka teeme kodanike kaasamisel koostööd kohalike volikoguliikmetega, et saada parem ülevaade sellest, kuidas Euroopa meie igapäevaelu mõjutab. Koos **Regioonide**

Komiteega teeme koostööd juba enam kui 3000 kohaliku volikoguliikmega ning järgmise viie aasta jooksul peaksime seda võrgustikku tugevdama.

Globaalne Euroopa: meie jõu ja partnerluste kasutamine

Maailmas, mis on sama ohtlik kui mitme varasema põlvkonna ajal, peab Euroopa oma strateegiliste huvide järgimisel olema jõulisem.

Venemaa agressioonisõda, mis on ajendatud Putini impeeriumimeelsest soovist hävitada Ukraina ja tema Euroopa püüdlused, on osa laiemast süsteemsest rünnakust Euroopa, meie väärtuste ja reeglitel põhineva rahvusvahelise korra vastu.

Ukraina võitleb iga päev meie vabaduse eest ja meie peame töötama Ukraina vabaduse heaks.

See on jätkuvalt meie peamine prioriteet nii liidu sisesel kui ka rahvusvahelisel tasandil, koondades partnereid toetama nii lühiajalisi vajadusi kui ka pikaajalisi taasülesehituspüüdlusi.

Me ei saa vaadelda seda sõda Euroopa pinnal eraldiseisvana. See on murranguline hetk maailma jaoks. Viimased aastad on olnud kui uue (Iraani, Põhja-Korea, Venemaa ja muude sarmaste riikide) autoritaarsete juhtide liiga kavatsuste deklaratsioon. Nad külvavad erimeelsust ja loovad alternatiivset rahvusvahelist korda, mis põhineb piiride ja mõjusfääride ümbertegemisel ning impeeriumiihalusel.

Sõda Gazas ja kogu Lähis-Ida destabiliseerimine põhjustavad verevalamist ja ebastabiilsust kogu piirkonnas. Kogu maailmas eskaleeruvad riigipöörded ja konfliktid.

Saabunud on geostrateegilise rivaalitseamise ajastu.

Hiina agressiivsem positsioon ja ebaaus majanduskonkurents, tema „piiritu“ sõprus Venemaaga ja suhete dünaamika Euroopaga peegeldavad nihet koostöölt konkurentsile.

Näeme kõigi poliitikavaldkondade – alates energeetikast kuni rände ja kliimani – kasutamist relvana. Selle tulemusena mureneb meie reeglitel põhinev rahvusvaheline kord ja meie üleilmsed institutsioonid on muutunud vähem mõjusaks.

See uus reaalsus jääb püsima olenemata lähikuude valimistulemustest kogu maailmas. Meie **uus välis- ja julgeolekupoliitika** tuleb kujundada seda ilustamata reaalsust silmas pidades.

See algab koostööst sarnaselt meelestatud partnerite ja sõpradega G7s ja ka laiemalt. Seda silmas pidades teeme tööd, et **tugevdada suhteid Ühendkuningriigiga** ühist huvi pakkuvates küsimustes, nagu energeetika, julgeolek, vastupidavus ja inimestevahelised kontaktid.

Kavatsen teha tihedat koostööd kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendiga, et tagada koordineeritud lähenemisviis meie välistegevusele.

Laienemine kui geopoliitiline kohustus

Kõigi aegade suurima laienemislaine 20. aastapäeva pidustused andsid meile võimaluse mõelda selle üle, kui edukaks on see osutunud neile riikidele ja liidule tervikuna.

Taas on käes ajalooline hetk ja Euroopa peab tegema oma tuleviku jaoks selge valiku.

Usun, et kooskõlas aluslepingutes antud lubadusega on liidu väljakujundamise jätkamine moraalne, poliitiline ja geostrateegiline kohustus.

Suurriikide maailmas annab suurem ja tugevam liit meile suurema geopoliitilise

kaalu ja mõju üleilmsel areenil. See aitab vähendada meie sõltuvusi, suurendada meie vastupidavust ja tugevdada konkurentsivõimet. See kindlustab meie julgeolekut ning võib aidata kinnistada demokraatiat, stabiilsust ja õigusriigi põhimõtet kogu Euroopas.

Kuid see ei ole lihtne teekond.

ELiga ühinemine jääb alati tulemuspõhiseks protsessiks ning iga kandidaati hinnatakse selle alusel, kuidas ta on kõigi kriteeriumide täitmisel edenenud.

Suurendame toetust kandidaatriikide ettevalmistamisele, kasutades eelkõige Lääne-Balkani majanduskasvu kava ning Ukraina rahastu investeeringuid ja reforme. See aitab nad integreerida ELi õigustiku eri osadesse ja ühtsesse turgu ning neil harjuda ELi fondide toimumispõhimõtetega.

Õigusriigi põhimõte ja põhiväärtused on jätkuvalt ELi laienemispoliitika nurgakivid ning need jäävad ka tulevikus meie reformitud ja laienenud liidu alusteks.

Nimetan ametisse laienemisvoliniku, kes seda tööd juhib.

2004. aastal kahtlesid paljud ELi suutlikkuses integreerida suur hulk liikmesriike, kel kõigil erinevad tugevad küljed, majandusstruktuurid ja rahvaarv. Kuid EL tuli selle väljakutsega toime, seda tänu sisemisele ettevalmistumisele ja sellele, et integreerimisega alustati varakult.

Euroopa tuleb selle väljakutsega toime ka sel korral.

Strateegilisem lähenemisviis meie naabrusele

Sellise senisest sihipärasema lähenemisviisiga laienemisele peaks käima kaasas ka sihipärasem lähenemisviis meie laiemale naabrusele, eelkõige Vahemere piirkonnale.

Nimetan ametisse **Vahemere piirkonna voliniku**, kes keskendub investeeringutele ja partnerlustele, majanduslikule stabiilsusele, töökohtade loomisele, energeetikale, julgeolekule, rändeküsimustele ja muudele vastastikust huvi pakkuvatele valdkondadele, austades meie väärtusi ja põhimõtteid. Ta teeb tihedat koostööd kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendiga.

Uus Vahemere piirkonna kokkulepe kujundab selle olulise suhte ümber ning annab selge poliitilise signaali partnerlusest üha keerulisemas ja ebastabiilsemas maailmas.

Lisaks sellele **peab Euroopal olema aktiivne roll ka Lähis-Idas** – seda nii osapoolte kui ka piirkonna stabiilsuse huvides.

Peame jätkuvalt osalema diplomaatilistes pingutustes, et leida **Gazas käimasolevale konfliktile õiglane ja terviklik lahendus**.

Peame tegema kõik endast oleneva, et peatada traagilised inimkaotused. See tähendab tööd selle nimel, et saavutada kohene relvarahu Gazas, kõigi pantvangide vabastamine ning humanitaarabi voo märkimisväärne ja püsiv suurendamine Gazasse.

Meil on vaja kehtvat relvarahu ja tulevikuvisioni. Kokkulepitud reformide alusel töötame välja toimiva Palestiina omavalitsuse mitmeaastase toetuspaketi ja aitame sillutada teed abile ja kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendusele. Kahe riigi kooseksisteerimisel põhinev lahendus on parim viis, kuidas tagada nii iisraellaste kui ka palestiinlaste julgeolek.

See on osa laiemast **terviklikust ELi ja Lähis-Ida strateegiast** Gaza sõja järgseks ajaks. See strateegia peaks keskenduma kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse edendamisele ja partnerluse tugevdamisele peamiste piirkondlike sidusrühmadega.

Uus välismajanduspoliitika

Tänapäeva maailmas käivad geopoliitika ja geoökonomika käsikäes. Selliselt peab toimima ka Euroopa välis- ja majanduspoliitika.

Euroopa kaubandusjõud ja majanduslik avatus on meie jõukuse alustala. Tänu neile on võimalik avada meie ettevõtete jaoks uusi turge, laiendada tarbijate jaoks kestlike kaupade valikut ja tuua uusi investeeringuid meie tööstusesse.

See on äärmiselt oluline maailmas, mida iseloomustab võitlus tehnoloogilise edumaa nimel, majandusliku sõltuvuse relvana kasutamine ning üha tihedam seos majanduse ja julgeoleku vahel. Peame neist riskidest endale selgelt aru andma.

Tänases olukorras on meil vaja uut välismajanduspoliitikat.

Selle poliitika kolm keskset märksõna on majandusjulgeolek, kaubandus ja investeerimine partnerlustesse.

Esiteks seab komisjon prioriteediks edendada Euroopa **majandusjulgeolekut ja majanduspoliitikat**.

See tähendab meie konkurentsivõime suurendamist kodus ning investeerimist strateegiliste ja kahesuguse kasutusega tehnoloogiate teadusuuringutesse, mis on meie majanduse ja julgeoleku jaoks äärmiselt olulised.

Samal ajal peame **jõulisemalt kaitsma oma majandust** olulise tehnoloogia lekke ja julgeolekuprobleemide eest. See on eriti oluline, kui tegemist on riikidega, kes on ka strateegilised konkurendid ja süsteemsed rivaalid.

Lähtume kainest riskihindamisest ja põhimõttest, mis seisneb nn **riskide vähendamises, kuid mitte lahtisidumises** (*de-risking not decoupling*).

Viime lõpule välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistiku läbivaatamise, töötame välja tõelise kooskõlastatud lähenemisviisi ekspordikontrollile ja käsitleme väljaminevatest investeeringutest tulenevaid riske. Töötame koos G7 ja teiste sarnaselt meelestatud partneritega peamiste tarneahelate jaoks välja majandusjulgeoleku standardid.

Meie välismajanduspoliitika teine samm on kaubandus.

Jätkame oma vabade ja õiglaste kaubandussidemete süvendamist majanduskasvu keskuste ja partneritega kogu maailmas ning tagame vastastikkuse ja võrdsed tingimused.

Tagamaks juurdepääsu sellele, mida vajame mitmekesiste ja vastupidavate tarneahelate loomiseks, arendame välja ka uued puhta kaubanduse ja keskkonnasäästlike investeeringute partnerlused ning süvendame suhteid **kriitilise tähtsusega maavarade ja toorainete** valdkonnas.

Selle toetamiseks peame säilitama ja täiustama reeglitel põhinevat kaubandust, sealhulgas **reformitud ja tugevdatud Maailma Kaubandusorganisatsiooni** kaudu.

Samal ajal oleme ambitsioonikamad oma kaubanduslepingute jõustamisel ja kasutame vajaduse korral kõiki **kaubanduse kaitsemeetmeid**.

Meie välismajanduspoliitika kolmas samm puudutab partnerlusi ning üleilmseid taristuinvesteeringuid nii meie huvidesse kui ka meie partneritesse „Global Gateway“ raames.

Viime strateegia „Global Gateway“ **järgmisele tasemele** ja teeme oma partneritele integreeritud pakkumise, mis hõlmab taristuinvesteeringuid, kaubandust ja makromajanduslikku toetust.

Teeme seda Euroopa tiimi lähenemisviisi raames ning kaasame liikmesriigid, avaliku sektori arengupangad ja arengut rahastavad asutused, Euroopa Investeeringupanga, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga, ekspordikrediidi agentuurid ja erasektori.

Just nii tahame **luua pikaajalisi ja vastastikku kasulikke partnerlusi** – investeerides ühisesse tulevikku ja võttes pikaajalisi kohustusi.

See tähendab ka koostööd vastastikust huvi pakkuvates valdkondades riikide ja majandustega India ja Vaikse ookeani piirkonnas, Aafrikas ning Ladina-Ameerika ja Kariibi piirkonnas.

India ja Vaikse ookeani piirkond on tõusnud maailma tuleviku seisukohast otsustava tähtsusega piirkonnaks. Olemasolevale strateegiale tuginedes süvendame koostööd oma partneritega piirkonnas. Teeme ettepaneku uue **ELi ja India strateegilise tegevuskava** kohta ja tugevdame koostööd ASEANiga.

Teeme koostööd ka Jaapani, Korea, Uus-Meremaa ja Austraaliaga, et lahendada küber- ja kosmosevaldkonna ning kriitilise tähtsusega maavarade ja tehnoloogia tarneahelate kindlustamisega seotud ühiseid väljakutseid. Koos pingutame ka selle nimel, et võtta kasutusele kõik meie käsutuses olevad poliitilised vahendid, et takistada Hiinat ühepoolset muutmast praegust olukorda sõjaliste vahenditega, eelkõige Taiwanis.

Enne järgmist ELi ja Aafrika Liidu tippkohtumist 2025. aastal vajame **uut hoogu meie vastastikuses partnerluses Aafrikaga**. Strateegia „Global Gateway“ kaudu suuname investeringuid transpordikoridoridesse, sadamatesse, taastuvenergia tootmisse, saastevaba vesiniku tootmisse ja toorainete väärtusahelatesse.

Teeme koostööd, et lahendada koos Aafrika mureküsimusi, olgu tegemist rahvusvaheliste institutsioonide reformi või kliimamuutuste,

demograafia ja rände mõjuga meie mandritele.

Süvendame ELi ning **Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna** vahelist koostööd läbi strateegia „Global Gateway“ investeringute ja koostöö, mis puudutab meie ühiseid huve julgeolekust energeetikani.

Mitmepoolsuse ümberkujundamine tänapäeva maailma jaoks

Euroopa kaitseb alati rahvusvahelist reeglitel põhinevat korda, milles seadused ja normid on tugevamad kui jõud ja konfliktid. See on liidu aluseks ja ka meie tuleviku aluseks.

Kuid peame ka aru saama, et meil on maailmas partnereid, kes õigustatult muretsevad selle pärast, et nemad ei ole saanud praegust süsteemi kujundada ja see süsteem nende jaoks ei tööta.

Sooviksin, et **Euroopal oleks rahvusvahelise süsteemi reformimisel juhtiv roll**.

Sellela saab algust teha eelseisval **ÜRO tulevikuteemalisel tippkohtumisel**, et töötada kõikide piirkondade võrdsema esindatuse nimel ning tegeleda arengu ja võlaga seotud küsimustega.

Peaksime kasutama seda võimalust, et muuta meie rahvusvaheline süsteem vastavaks tänapäeva maailma vajadustele, ja seda eelkõige digiküsimustes, kus on vaja tugevaid kaitsemeetmeid ja uut juhtimisviisi.

Samuti peame kuulama, mis valmistab muret meie partneritele, keda mõjutavad Euroopa õigusaktid, eelkõige need, mis on seotud Euroopa roheleppega, ja nende murele paremini vastama.

Vajame süsteemsemat lähenemisviisi, et hinnata liidu õigusaktide mõju ELi mittekuuluvatele riikidele, ning peame pakkuma sihipärasemat toetust, et aidata neil nendega kohaneda ja neist kasu saada.

Üheskoos saavutame tulemusi ja valmistame oma liidu tulevikuks ette

Viimase viie aasta jooksul on Euroopa seadnud omale sihiks ambitsioonika moderniseerimisprogrammi. Tulevikuks valmistumiseks tuleb meil nüüd keskenduda rakendamisele, investeeringutele ja reformidele. See hõlmab kõiki käesolevates suunistes nimetatud prioriteete ja nõuab kõigilt institutsioonidelt ja liikmesriikidelt meeskonnatööd.

Uus eelarve, mis sobib meie ambitsioonidega

Euroopa eelarve aitab kõikjal Euroopas ja ka mujal parandada kodanike, põllumeeste, teadlaste, ettevõtjate ja piirkondade elukvaliteeti ja elatusallikaid.

Viimased aastad on toonud taas ilmsiks eelarve tähtsuse – seda nii pandeemia reageerimisel, energiakriisiga toimetulekul kui ka Ukraina toetamisel.

Lõime TERA programmi, et aidata päästa kogu liidus ligikaudu 40 miljonit töökohta, samuti taasterahastu „NextGenerationEU“, et investeerida meie tulevasse majandusse, ja algatuse „REPowerEU“, et aidata alandada energiahindu ja suurendada Putini väljapressijaliku tegevuse järel meie energiavarustust.

Ning siis, kui meil oli kiireloomuliste prioriteetide jaoks hädasti raha vaja, leppisime esmakordselt kokku mitmeaastase finantsraamistiku muutmises.

Kõik see näitab, et Euroopa eelarve abil on võimalik palju ära teha, et saavutada tulemusi seal, kus see on kõige olulisem. Nüüd tuleb meil hoolitseda selle eest, et seda finantssuutlikkust kasutataks eelseivatel aastatel parimal võimalikul viisil.

Ent sellest kogemusest oleme me ka palju õppinud: eelkõige seda, et me vajame kulutuste tegemisel **lihtsust ja paindlikkust, kiirust ja strateegilist fookust**.

Jooksva eelarveperioodil pole meie kulutused Euroopa tasandil olnud konkurentidega võrreldes laita, isegi kui riiklike kulutusi arvesse ei võeta. Ent meie kulutused jagunevad liiga paljude omavahel kattuvate programmide vahel ja paljud neist programmidest rahastavad samu asju, kuid nende nõuded on erinevad ja neid on raske omavahel tulemuslikult kombineerida. Meil tuleb võtta ELi kulutustes paremini fookusse meie ühised prioriteedid.

Tänapäevase ja suurema ELi eelarve jaoks on vaja uut lähenemisviisi.

Seda silmas pidades teen 2025. aastal ettepaneku uue pikaajalise eelarve kohta, mis on:

täpsema fookusega – nõnda joondub see meie prioriteetide ja eesmärkidega ning on paindlikult suunatud sinna, kus ELi meetmeid on kõige rohkem vaja. Ma tahan poliitikapõhist eelarvet, mitte programmipõhist eelarvet;

lihtsam oma toimimises – programme on vähem ja iga riigi jaoks on plaan, milles olulisemad reformid on seotud investeeringutega ning tähelepanu keskmes on meie ühised prioriteedid, sealhulgas majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse edendamine;

mõjusam, eelkõige tänu Euroopa Konkurentsivõime Fondile ja meie eelarve paremale kasutamisele riikliku, era- ja institutsioonilise rahastuse võimendamiseks.

Õigusriikluse austamine on ja jääb ELi vahendite puhul möödapääsmatuks.

Samuti on meil vaja **oma välistegevuse rahastamine ümber korraldada**, et muuta see meie partnerite jaoks mõjusamaks, paremini sihitatuks ja viia see paremini kooskõlla meie strateegiliste huvidega.

See eesmärk nõuab **ELi eelarvele suuremat ja moodsamat tulubaasi**. Et tagada meie ühiste prioriteetide piisav ja kestlik rahastamine, on vaja uusi omavahendeid.

Euroopa ambitsioonikas reformikava

Kui reforme oli juba ennegi vaja, siis laienemise puhul ei pääse neist enam üle ega ümber.

Usun, et meil on vaja **ambitsioonikat reformikava**, selleks et ka suurem liit saaks toimida nõuetekohaselt, et meil oleks olemas kõik vajalik, et võtta vastu geopoliitilised väljakutsed ja parandada demokraatlikku legitiimsust, eelkõige kodanike osalemise kaudu. Siia hulka kuuluvad jätkuvad järeelmeetmed Euroopa tuleviku konverentsi järeldustele.

Usun, et kui see võib meie liitu paremaks teha, **on meil vaja aluslepinguid muuta**.

Samuti tuleb meil kasutada laienemist katalüsaatorina, et teha edusamme oma tegutsemisvõime, poliitika ja rahastamisprogrammide osas.

Nii EL kui ka tulevased liikmesriigid peaksid ühinemise ajaks valmis olema. Me peaksime töötama mõlema tahuga paralleelselt. EL peab ühtaegu laienema ja süvenema.

Esimese 100 päeva jooksul esitame oma **laienemiseelse poliitikaülevaate**, mis keskendub konkreetsetele valdkondadele, nagu õigusriik, ühtne turg, toiduga kindlustatus, kaitse ja julgeolek, kliima ja energia, ränne ning sotsiaalne, majanduslik ja territoriaalne lähenemine laiemalt.

Teeme ettepanekuid **Euroopa tegutsemisvõime suurendamiseks**, lähtudes uutest formaatidest ja otsustusprotsessidest, sealhulgas suuremas liidus.

Seejuures keskendume sellele, mida saab ära teha juba praegu, ja valdkondadele, kus on tekkimas laialdane konsensus.

Saavutame tulemusi koos Euroopa Parlamendiga

2019. aastal seadsin prioriteediks Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahelise partnerluse tugevdamise.

Andsin lubaduse anda Euroopa Parlamendile õigusaktide algatamisel ja kujundamisel suurem roll. Selle lubaduse me ka täitsime, vastates artikli 225 kohastele Euroopa Parlamendi resolutsioonidele seadusandlike ettepanekutega, järgides täielikult proportsionaalsuse, subsidiaarsuse ja parema õigusloome põhimõtet.

Toetan jätkuvalt seda algatusõigust.

Tugevdame oma koostööd artikli 225 valdkonnas, paludes volinikel osaleda parlamendikomisjonidega nende resolutsioonide üle peetavates struktureeritud dialoogides.

Samal ajal on palju valdkondi, kus seda, kuidas meie institutsioonid koos töötavad, on võimalik veelgi parandada.

Seepärast tahan teha Euroopa Parlamendiga koostööd, et **meie raamkokkulepe kiiresti läbi vaadata**. See aitab tugevdada meie ühist poliitilist vastutust, tihendada dialoogi, suurendada teabevoogu ja tagada suurema läbipaistvuse.

Paljud kriisid, mis meil eelmisel ametiajal ette tulid, nõudsid erakorralist reageerimist, eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 122 kasutamise kaudu.

Olen parlamendi seisukohad selles küsimuses ära kuulnud ja tagan, et seda vahendit kasutatakse ainult erakorralistel juhtudel. Kui seda kasutatakse, hoolitsen selle eest, et **komisjon põhjendaks parlamendile artikli 122 kasutamist täielikult**.

Ning viimaks soovin **tugevdada meie dialoogi** ja tagada, et volinikud oleksid oma

valdkonna komisjonides rohkem kättesaadavad.

Volinike kolleegium on alati valmis vastama Euroopa Parlamendi nõudmisele pidada täiskogu istungil arutelusid kõige sobivamas formaadis.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

